

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 212. szám — 1940 szeptember 18 szerda — Ára: 12 fillér

London ipari negyede romokban hever

Churchill elismerte az olaszok egyiptomi előnyomulását és közölte, hogy Angliában a bombatámadások áldozatainak száma szeptember első felében tízezer halott és sebesült. — Semleges jelentés szerint Londonban 2000 épület elpusztult, 13.000 megrongálódott

Forró homokviharban folynak az egyiptomi harcok A visszatért erdélyi területek problémáinak megoldása

A felszabadult erdélyrészi területen az ünneplés lelkes, önfelédte ideje után most a dolgozó munkás hétköznapi életük következnek. A kormány az anyaországba való teljes bekapcsolódást gyors tempóban segíti elő.

A KOLOZSVARI ÉRTEKEZLET

Teleki Pál gróf miniszterelnök az erdélyi társadalom vezetőivel Kolozsvárott értekezletet tartott, amelyen a társadalom legkülönbözőbb osztályainak képviselői vettek részt. Teleki Pál gróf miniszterelnök mindenekelőtt kérte az erdélyieket, hogy mindenki maradjon a helyén és teljesítse hazafias kötelességét.

A kormány legfőbb gondja, hogy a felszabadult országrészen minél előbb biztosítsa a termelés folytonosságát és a nemzetépítő munkát. Az erdélyi szellemiséget — hangsúlyozta a miniszterelnök — mindenképpen fenn kell tartani. Ami a földreformot illeti, megnyugtathatja az összes érdekelteket, hogy mindazok az igényjogosultak, akik földhöz jutottak, földjüket megtarthatják. A magyar kormány egyik legfőbb gondja, hogy Kolozsvárnak és vidékének összeköttetését a Székelyfölddel helyreállítsa. Ezért az új határ által kettészelt vasúti fővonal pótlására szárnyvonalat építenek, azonosan pedig sűrűsítik a kijáratokat az összes utakat.

Az értekezlet résztvevői közül főbb kérdést is intéztek a miniszterelnökhöz, aki minden egyes kérdésre válaszolt. Az értekezleten kialakult vélemény szerint az erdélyi magyarság legfőbb óhaja most mindennapi kenyerének biztosítása.

A magyarság soraiban igen jó benyomást keltett, hogy a Magyar Nemzeti Bank a leit 100 leiként 333 pengős alapon váltja át. Ez a kiinduló pont nagyon helyes, de gazdasági téren sok más intézkedést is a legsürgősebben kell végrehajtani. Tudvalevő, hogy az új határok mentén sok minden hiányzik. A kormány a lakosság ellátása érdekében már küldött 200 vagon gabonát. De még sok más sürgős teendő is van. Sajnos, a régi román igazságtalan adórendszer nem lehet hirtelen változtatni. Pedig ez az adórendszer éppen a leggyengébb gazdasági egységekre volt káros. Az úgynevezett kisebbségi elemek három-négyszer annyit adót fizettek, mint mások. Ezt az adórendszert meg kell változtatni.

Nagyon fontos az okszerű és kíméletes szociálpolitika, mert hiszen a munkásság bármennyit szenvedett is kisebbségi sorsban, öntudatos maradt.

A munkavállalók helyzetét intézményesen kell biztosítani, mert a román uralom idején nemcsak a közüzemekből, de sok magánvállalattól is csak azért bocsátották el a munkavállalókat, mert magyarok voltak. Rendezni kell a tisztviselők helyzetét is, akik eddig hasonló nehéz sorsban éltek. Sürgős rendezésre szorul az úgynevezett kényszerátvétel ügye. Az elmult rezsim olyanokat kényszerített a vállalatokhoz társaknak, akiknek semmi köze sem volt a magyarsághoz.

Mindezeknek a problémáknak a megoldására sürgősen sor kerül.

AZ EGYIPTOMI OLASZ OFFENZÍVA

A háború legújabb eseménye. Itáliának ez már az ötödik nagyszabású gyarmati vállalkozása, úgy-

hogy itt mindenki tisztában van azokkal a nehézségekkel, amelyek az afrikai klímában és az ottani terepviszonyok közt le kell küzdeni. Graziani neve azonban a legnagyobb reményekkel tölti el az olaszokat. Rómában kijelentették, hogy az „egyiptomi offenzíva az abesszín hadjáratnál is nagyobb jelentőségű gyarmati akcióvá fejlődhet.”

Részletesen foglalkozik a ma reggeli fasiszta sajtó az Egyiptom elleni támadás jogi oldalával. Hangoztatják azt a már ismert olasz tételt, hogy **Graziani esapatai kizárólag az angolok ellen viselnek ott háborút.** „Egyiptomnak — írja Ciano lapja, a Gazzetta del Popolo — a legnagyobb rokon-szenyvel kellene néznie Itáliának Nagybritannia ellen folytatott harcát, miután csak olasz győzelem hozhatja meg az ország felszabadulását az angol elnyomás alól. Ilyen kedvező alkalom nem adódik többé az egyiptomiak számára. Ha viszont Egyiptom mégis

az angolok oldalára áll, az olaszok győzelmük után, bármennyire nemeselekkük is, nem felejtik majd el fiaiknak az egyiptomiak hibájából kiöntött vérének és nem tekinthetik többé Egyiptomot baráti és együttműködésre érdemes országnak.”

Egyelőre megelégedéssel konstatalják olasz vezető körökben, hogy a Kirenaikából előnyomuló feketeinges oszlopok eddig még csak angolokkal találkoztak.

Római Stefani jelentés szerint az olasz csapatok hadműveletei Sidi-Baran környékén egyre jobban kialakulnak, jóllehet, az angol hadoszlopok harcokosai és páncélosai alakulatok támogatásával makacs ellentállást tanúsítanak. Az időjárási viszonyok igen kedvezőtlenek, mert **állandóan forró homokviharok vannak.**

Az olaszok kénytelenek voltak fellépni Egyiptomban, hangoztatja ez a jelentés is, mert **Anglia Egyiptom felségjogának sérelmével hadműveleti területté tette az országot.** Az olasz lépés azonban kizárólag az angolok ellen irányul és mindaz, ami Egyiptomban gyengíti Anglia katonai hatalmát, csak hasznára válik az egyiptomi nemzetnek.

ANGLIA ELLENI NÉMET LÉGITÁMADÁSOK

szakadatlanul tartanak. Londoni Reuter jelentés szerint a La Manche csatorna felett kedden egész nap vihar tombolt. Ez a nap az első őszi vihar. Kedden lehetetlen lett volna megkísérlni a partraszállást. A tengeren hatalmas hullámok ágaskodnak s elöntik a partokat. A szél sebessége eléri a 60 km-t óránként.

A Német TI viszont úgy értesül, hogy a viharok és esők ellenére is tovább folynak a London elleni légitámadások. Az angol légvédelmi tüzéség a megszakítás nélküli támadás eme módszere miatt kénytelen óriási mennyiségű löszert használni. A támadásokat azonban nem zavarta meg a löszerpazarlás és a német bombázók áttörték a zárótüzön és bombáikat az előre megállapított célpontokra dobták le.

A német légitámadások erejéről és hatásáról alább még több távirat következik.

CHURCHILL BESZÉDE

mely tegnap hangzott el, igen rezignált és az angolok számára nem sok jót tartalmaz. A beszéd tartalmát különben a következőkben adja az MTI Londonból:

A vonalozott rész olasz terület

Churchill bejelentette az alsó-folytatja előnyomulását Libiában. házban, hogy az olasz hadsereg két angol osztagot, amely Sallumot védelmezte volt, visszarendeltek. Heves harcok folytak a sivatag szélén a két fél páncélos járművei között. Az ellenség még bizonyos távolságra van az angol védelmi állásoktól. Be kell várni az eseményeket.

— El kell készülnünk — mondotta továbbá Churchill, — hogy az ellenség a legalkalmasabb pillanatban fogja a betörést megkísérelni. Minden óvatossági rendszabályt fenn kell tartani. A légi harcokban mindkét fél csak teljes haderejének egy részét vetette be a harcokba. Churchill közölte, hogy szeptember első felében több mint kétezer egyén vesztette életét és kb. nyolcezer sebesült meg a légi bombázás következtében. Az áldozatok négyötöd része Londonból került ki. El lehet készülni arra, hogy a jövőben sokkal hevesebb harcokra is sor kerül.

A SPANYOL BELÜGYMINISZTER HITLERNEL
Berlinben kedden délelőtt a birodal-

mi kancellária épületében a Führer Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében kihallgatáson fogadta Serrano Suner spanyol belügyminisztert. A Caudillo küldöttét báró Dörnberg protokollfőnök vezette az Adlon szállóból a birodalmi kancellária új épületébe.

A birodalmi kancellária díszudvarán a Führer testőrségének egyik díszszakasza tisztelgett, mialatt a gépkecski az udvarra behajtott. A lépcső feljárón Serrano Suner dr Meissner államminiszter, valamint Brückerer főcsoporthvezető, a Führer szárnysegéde fogadta. Ezután a Führer dolgozószobájában megbeszélés volt, amelyen Ribbentrop birodalmi külügyminiszter vett részt.

Serrano Suner spanyol belügyminiszter másfél órát időzött a Führernél a birodalmi kancellária új épületében. Az épület elhagyásakor a Németországgal baráti viszonyban levő Spanyolország képviselőjét hatalmas embertömeg ünnepelte.

A spanyol belügyminiszter németországi látogatásának nagy jelentőségét tulajdonítanak. Ugyancsak tegnap fogadta Hitler vezér Teruzzi olasz gyarmatügyi minisztert.

Óriási károk Londonban

BERLIN, szeptember 17. (Német TI.) A szeptember 17-ére virradó éjjel végrehajtott német bombatámadásokról rendelkezésre állanak a londoni semleges megfigyelők első jelentései. A légi támadások hatása minden eddigi támadást sokszorosan felülmúlt. London ipari negyedében a szorosan egymás mellé épített gyárakat részben igen nagyméretű bombák rommá változtatták. A légvédelmi ütegek egész éjjel tüzeltek, hatásuk azonban a semmivel volt egyenlő.

Amerikai jelentések szerint Londonban kétezer épület fekszik romokban. Háromezer súlyosan, tízezer kevésbé súlyosan rongálódott meg. A jelentések szerint minden városrész megszenvedte a bombázást. A legsúlyosabban a kikötőberendezések, továbbá a kikötők közelében fekvő kereskedelmi negyedek rongálódtak meg. A vasúti, földalatti és autóbusszközeledésben zavarok álltak be. A villamosáram és gázellátás időnként megszakadt. A nyolcmillió városban minden egyes

embernek az élete supa szenvedés részint a szétrombolt munkahelyek elvesztése, részint pedig a kevés alvás miatt.

A birminghemi Armstrong-Factory művek, mint megbízható forrásból közlik, nem teljesíthetik többé külföldi megrendeléseiket. Az egyik utóbbi éjjeli támadás során, amikor a Rolls-Royce műveket is súlyos találatok érték, megsemmisült 5000 motorkerékpár. Csaknem az egész gyártási munka szünetel.

Newyork és London között megszakadt a kábelösszeköttetés. Az amerikai lapok ezidőszent csak szikratávírtai jelentéseket kapnak Londonból. A kábelzavart német repülőbombák okozták, amelyek a londoni központi villanytelepen robbantak. A fővárosból a tengerpart felé vezető táviróvonalakon szünetel az áramszolgáltatás és egyelőre még nem lehet tudni, mikor sikerül újra helyreállítani az összeköttetést.

Ezer német repülőgép Anglia felett

STOCKHOLM, szeptember 17. Görög birodalmi tábornagnak London fölötti szemlelője mély benyomást keltett a svéd fővárosban is. Egyhangzó megfigyelések szerint az éjszaka folyamán több mint ezer német repülőgép jelent meg Anglia felett s a szakadatlan támadások immár koncentrikusan érik Londont.

Amerikai jeletések szerint a tegnapi öt légi támadás során, amelyet kedden reggel újabb hullámok követtek, London számos városnegyedét órák hosszat tartó bombazápor pusztította. Hír szerint a tegnapi virradó éjszaka végrehajtott támadások minden eu-

digi támadásnál hatásosabbak voltak. London hadi és életfontosságú berendezései sok helyen lángolnak...

LONDON, szeptember 17. (Reuter.) A keddre virradó éjszaka hat óra hosszat tartó heves légi csata tombolt a ködbeburkolt London felett. Sok nagyerejű robbanóbomba esett a metropolisra. A sápadt hold világossága, a léghártó lövedékek robbanását kísérelő vörös és lilá fényvillanásokkal együtt háthoronzongató világitással szolgált a fülcsikító ágyúörgésszel. A támadás a szokottnál rövidebb ideig tartott.

Kilencórai szimfónia Londonban

London, szeptember 17. A Magyar Távírtai Iroda londoni tudósítójának a legújabb távirata helyzetképet közöl az angol fővárosból. Kilencórai szimfóniának hívják Londonban a léghártó ütegek tomboló sortüzeit, amelyek minden este csaknem ugyanabban az időben felhangzanak. De keddre virradó éjszaka tovább folytatódott a meglepe-

tésszerű támadások. A legtöbb bombát a központ üzleti negyedei kapták. Itt az egyik utcában két négyemeletes ház ki-gyulladt és leégett. A Bond Streeten levő üzletek többé-kevésbé megsérültek. A közeli Bruton Streeten egy nagy robbanóbomba eltalált egy sarokházat és rombadöntötte. Egy másik utcában szintén elpusztult egy ház.

London környékén hét repülőteret teljesen összebombáztak

Berlin, szeptember 17. A Német TI a harcéri helyzetről a következő beszámolót közli:

A London mellett fekvő repülőterek ellen intézett legutóbbi német bombatámadások látható sikereként megállapítható, hogy az ittlévő még tíz üzem-

képes repülőter közül hét most már végérvényesen használhatatlanná vált. Jól irányított bombatalálatok következtében a repülőterek annyira megrongálódtak, hogy belátható időn belül nem lehet őket újra üzemképes állapotba helyezni. Dél felé lankadatlan heveséggel

Ma szeptember 18-án is
BENJAMINO GIGLI főszereplésével:
A végzet
Szerelmi történet a külszázak világából.
Szereplők: Kirstein Heiberg, Hilde Körben.
A legújabb helyszíni felvételek honvédeink és Kormányzó urunk erdélyi diadalmos bevonulásáról.
MAGYAR VILÁGHIRADO. Előadások kezdete mindennap d. u. 5, 7, 9 órakor

folytatták a megtorló támadásokat. — Csupán a nap folyamán ötször rendelkeztek el légitámadást, minden esetben többször volt a riadó, az angol fővárosban. Az éjszaka pedig csak erősödött a különféle nagyságú bombával végrehajtott támadás hevesége s a német bombázó rajok útját a kikötőkben úszó hajó javító műhelyekben, felszerelési üzemek

ben és más katonai célpontokban keletkezett hatalmas tűzvészek jelzik. Nem férhet kétség ahhoz, hogy a csatorna partján felállított német tengerészeti ütegeknek az Anglia elleni műveletekbe való bekapcsolódásukkal nagy szerepet jutott. A német parti ütegek bebizonyították, hogy gyakorlatilag ma már elzárták a csatornát az utat. (MTI).

Négy nap óta angol repülők nem közelítették meg Berlint

Berlin, szeptember 17. (MTI.) Az angol rádió és angol hírgyűjtőcségek az utóbbi napokban azt a hírt terjesztették, hogy Berlin ellen végrehajtott angol bombatámadások a német fővárosban súlyos károkat okoztak. A teljesen alaptalan információk arról is tudni vélték, hogy a berlini anhalti és postdami pályaudvarokat az angol repülőbombázók súlyosan megrongálták. Ezekkel a hírekkel szemben a tény az, hogy az elmúlt hetek folyamán a Berlin ellen végrehajtott légi támadások során a német hivatalos jelentésekben szereplő károkon kívül egyéb kár nem esett. A Berlinben tartózkodó külföldi újságíróknak min-

denkor alkalmuk nyílt arra, hogy közvetlenül a légi veszély elmúltával bejárnák az egész várost és mindenképp előlt azokat a helyeket, ahova a bomba esett, hogy saját szemükkel is meggyőződhesse az okozott rombolásokról. Az utóbbi napokban egyébként az angoloknak egyetlen esetben sem sikerült áttörniük a Berlint védő légvédelmi övezetet, úgyhogy négy nap óta egyetlen angol repülő nem volt a város felett. Két napja pedig nem is volt riadó. A német főváros képmint sem változtattak az elmúlt hetek szörvényszerű légi támadásai. Azon a néhány helyen, ahol bomba esett, a hatás lényegtelen volt.

Olasz hadijelentés az egyiptomi harcokról

Valahol Olaszországban, szept. 17. Az olasz főhadiszállás 102. számú közleménye:

A hétfői nap folyamán kemény harcok folytak Sidi el Baram környékén előrenyomuló csapataink és angol pán-

célos alakulatok között. A csata a zaharai forró szélörvénnyel felkavart hatalmas porfelhőben zajlott le. Az ellenség soraiban válság jelei figyelhetők meg.

Angol bombák Antwerpen 40 polgári személyét megölték

Berlin, szeptember 17. (Német TI.) Az angol repülők keddre virradó éjjel ismét válogatás nélkül dobálták le gyújtó és robbanóbombáikat. A bombázás különösen súlyosan érinti Antwerpen lakosait. Több munkásház bomlott, 40 polgári személy életét vesztette és sokan könnyebben megsebesültek. Katonai célpontokat a bombák nem találtak.

irati Irodához érkezett jelentés szerint a rensburgi körzetben fekvő egyik nagyobb helység temetőjét az angolok hétfőre virradó éjjel teljesen összebombázták. A helység — írja egy szemtanú — távol fekszik a forgalomtól. A víziút messze van és nincs gyár sem a közelben. Az egész körzetben nincsen katonailag, sem pedig gazdaságilag fontos célpont.

Kiel, szeptember 17. A Német Táv-

Zárt tárgyalás az angol alsóházban

London, szept. 17. (Reuter.) Az alsóház kedden délután összeült. Az értékes festett üvegablakokat kicsérélték közönséges üveggel. A mennyezeti lámpák üvegdíszét is eltávolították. Az ülés elején betegsége óta első ízben megjelent Chamberlain volt miniszterelnök is, akit élénken megtapsoltak.

Az alsóház szövegíróje megengedte, hogy zárt ülés után a következő közleményt adják ki: Az alsóház zártülésén az alsóház jövő üléséről volt szó. Elhatározta az alsóház, hogy szabályos időközönként fog összeülni, de az időpontot nem határozta meg előre.

Churchill miniszterelnök alsóházi beszéde során — melyet bevezetésünkben ismertetünk — a légitámadásokról szólva, zárt tárgyalásra tett indítványt. Az alsóház az indítványt elfogadta.

Dél-Dobruzsza felszabadítása

Szófia, szeptember 17. Dél-Dobruzsza átvétele folyamatban van. A lakosság mindenütt kitörő lelkesedéssel ünnepli a bevonuló bolgár csapatokat és hivatalnokokat. A mai nap folyamán a fekete-tengeri kikötőberendezések és világitótornyok átadására kerül sor.

Giurgiumban együtt ülésezik a bolgár-román vegyesbizottság, gondoskodva arról, hogy hogy a crajovai szerződés valamennyi rendelkezését pontosan végrehajtsák.

Szeptember 20-ára királyi kérésre rendkívüli ülésre hívták össze a szobranjé, amelyen a crajovai bolgár-román államszerződést törvénybe iktatják, majd pedig jóváhagyják a rendkívüli katonai költségvetést.

— Az új Románia lakossága: 13,291,000 fő. A román miniszterium által kiadott statisztika szerint Románia lakosságának száma a területátadások után 13,291,000 fő.

Vígyszínház mozgó
Ma utoljára a legvidámabb magyar film:
Zavaros éjszaka
Főszereplők: Tolnay Klári, Pataki, Rajnay, Maklár.
Honvédeink diadalmos bevonulása Máramaroszigetre, Szatmárnémetibe, Nagyváradra, Marosvásárhelyre, Kolozsvárra.

Hat érmihályfalvai kisgyermek súlyosan megsérült a románok által elrejtett robbanóanyagtól

A debreceni sebészeti klinikára négy súlyosan sérült gyermeket szállítottak a felszabadult Ermi-hályfalváról. A négy gyermek: Balla Sándor 16 éves, Molnár Sándor 15 éves, Kovács Lajos 12 éves és Száva Juliánna 14 éves gyermek.

A fiúk és a leánya két másik

társukkal a földeken krumpli szedéssel foglalkoztak, amikor hirtelen heves robbanás dörrent és mindnyájan súlyosan sérült és zúzott tagokkal repültek szerteszéjjel a robbanás erejétől.

Kiderült, hogy a két héttel ezelőtt kivonult románok valamiféle robbanóanyagot ástak el a földben, valószínűleg azért, mert nem akarták magukkal vinni. Ilyen robbanó anyag okozta a hat gyermek súlyos sérülését. Két gyermek, kiknek állapota könnyebb, szüleik gondozásában maradt, négyet beszállítottak a debreceni klinikára. Ezek állapota súlyos, de remény van rá, hogy megmenthetik őket az életnek.

Miután valószínű, hogy a kivonult román csapatok másfelé is rejtettek el, illetve ástak el mindenféle robbanóanyagot, kézigrántatót stb., a felszabadult területek lakossága jól teszi, ha a legnagyobb óvatossággal jár el a mezőgazdasági munkáknál.

Illetékes közlés a visszacsatolt területek földkérdéséről

Több francia napilap állítólagos budapesti forrásból azt a hírt közölte, hogy a magyar kormány a visszacsatolt erdélyi területeken korábban a román kormány által végrehajtott földreformot érvénytelennek tekinti és erre vonatkozólag rendeletet adott volna ki.

Illetékes helyen ezzel kapcsolatban közlik, hogy ez a hír teljesen alaptalan és nem egyéb rosszhiszemű kitalálásnál.

Megállapítást nyert az is, hogy Budapestről ilyen hírt egyetlen lap tudósító sem közvetített.

Szülők!
Iskolatáskát
háti táskát
Tóthfalussy
bőröndös szaküzletében vásároljon.
Nagy választék! Olcsó árak!

Elítélt kémek

BUDAPEST, szeptember 17. A m. kir. honvédtörvényszék idegen államok javára elkövetett hűtlenség, illetve kémkedés miatt Gyuris Bélát 15 évi fegyházra, 10 évi hivatalvesztésre és politikai jogvesztésre, továbbá a magyar-szlovák határsávból örök időkre való kitiltásra.

Vass Gyulát 8 évi fegyházra, 10 évi hivatal- és politikai jogvesztésre, ezenfelül a magyar-szlovák határsávból örök időkre való kitiltásra.

Eder Ferencet 6 évi fegyházra, 10 évi hivatal- és politikai jogvesztésre, valamint Budapestről és a magyar-román határsávból örök időkre való kitiltásra.

Tiesina Jánost 5 évi fegyházra, 8 évi hivatal- és politikai jogvesztésre, valamint a magyar-szlovák határsávból örök időkre való kitiltásra.

Berger Marcell román állampolgárt 5 évi fegyházra, 8 évi hivatal- és politikai jogvesztésre, továbbá az országból való kiutasításra és a visszatéréstől örök időkre való eltiltásra.

Schumichraszt Zoltánt 5 évi fegyházra, 8 évi hivatal- és politikai jogvesztésre, végül a mindenkori szlovák

határsávból való kitiltásra. Philip József román állampolgárt 4 évi fegyházra, 5 évi hivatal- és politikai jogvesztésre s a visszatéréstől örök időkre való eltiltás mellett az országból való kiutasításra.

Bódi Jánost 4 évi fegyházra, 8 évi hivatal- és politikai jogvesztésre, továbbá a magyar-román határsávból való kitiltásra.

Vadász Endre román állampolgárt 4 évi fegyházra, 8 évi politikai és jogvesztésre és a visszatéréstől örök időkre való kitiltás mellett az ország területéről való kiutasításra.

Pupava Bélát 4 évi fegyházra, 8 évi hivatal- és politikai jogvesztésre, továbbá a magyar-szlovák határsávból örök időkre való kitiltásra.

Igricz Albert román állampolgárt 4 évi fegyházra, 10 évi hivatal- és politikai jogvesztésre és az ország területéről örök időkre való kiutasításra.

Zidai József román állampolgárt 3 évi és 6 havi fegyházra, 5 évi hivatal- és politikai jogvesztésre és a visszatéréstől örök időkre való eltiltás mellett az országból való kiutasításra ítélte. Valamennyi ítélet jogerős.

MERANO Szálloda
Budapest, IV., Bécsi-ucca 2.
Központi fűtés
Hideg-meleg folyóvíz
Pensiórendszer
Igen mérsékelt árak
Olcsó havi bérlet
A legkellemesebb családi ház a Belváros szívében.

25.000 menekült Kolozsváron

Kolozsvár, szept. 17. Az erdélyi területekről már az első pillanatokban megindult a menekültek ezreinek özönlése Magyarországra. Csupán Kolozsvárra eddig mintegy 25.000 menekült érkezett. A menekültek már az első napokban segítségre szorultak. A kolozsvári Unitárius Kollégium épületét menekült irodának rendezték be. Ez minden érkezőnek a sorsát nyilvántartja.

Azoknak a magyaroknak a szá-

ma, akiket román megszállt területekről kiutasítanak, egyre növekedik. Szegedre az első 150-es csoport megérkezett. Elmondották, hogy igen sanyargatták őket a románok, naponta többször idézték a rendőrségre, majd kiutasították őket és annyi időt sem engedtek, hogy értékeiket elhozni tudták volna. A legtöbben gyalog érkeztek meg Kolozsvárra. Szegeden a hatóság intézkedik, hogy ellátást és szállást kapjanak.

Síralmas állapotban kerültek vissza az erdélyi vasutak

A kolozsvári üzletvezetőség hatalmas épületét teljesen kifosztották a románok

KOLOZSVÁR, szeptember 17. A kormányzói pár vasárnapi fogadásán résztvett a MÁV vezetősége is, Horthy István MÁV elnökgazdával az élén.

A vezetőség ezt az alkalmat felhasználta arra, hogy a visszatért erdélyi részek fővárosában megtartsa első értekezletét. A bécsi döntés megállapítása és utasítása értelmében a CFR a rasútvonalakat és épületeket rendszeres állapotban tartozott volna átadni a MÁV-nak, mint jogutódnak. Ezt azonban ők nem vették tekintetbe.

A régi EMKE palotát, az üzletvezetőség hatalmas helyiségeit teljesen kifosztották és piszkosan hagyták maguk mögött, úgyhogy a visszatért MÁV tisztviselői első értekezletüket nem is tarthatták meg saját helyiségükben.

Az értekezleten az üzletvezetőség osztályfőnökei részletes jelentést tettek az erdélyi vasutak síralmas állapotáról. Az igazgatóság főosztályainak igazgatói azonnal kiadták rendelkezéseiket a szükséges intézkedések megtételére.

Sok szenvedés után hazaérkeztek az erdélyi magyar politikai foglyok

Szatmár esőndes ünnepséggel, könyvnyes örömmel fogadta a doftanai börtönnel nevezett pokolból hazaérkezett fiait, a magyar politikai foglyokat. Kolozsváron néhány napig a reformátusok kórházában pihenték ki a múlt szenvedéseit. Egy évvel ezelőtt tartóztatta le őket, százharminckét magyart a román kelmehárító. A vád az volt ellenük, hogy Románia területi biztonsága ellen szövetkeztek és összeesküvésükkel behálózták Erdélyt és Romániát. Csapatokat alakítottak, fegyvert, lőszert szereztek be.

A letartóztatottak között volt 32 református és római katolikus pap is. — Nagyrészüket Nagyváradra vitték, hol embertelen kínzásokkal igyekeztek belölni vallomást kicsikarni. Heteken át folyt a tortúra... Magas, csigaszerű oszlopra felhúzza kínozták őket, később a kolozsvári katonai börtönben fejüket kalodába, harapófogóba nyomták, bordájukat összetörték, talpukat összeégették. Ott szenvedtek Erdély magyar mártírjai: Linzenbold Ferenc római katolikus lelkész, dr Köpf Károly teológiai tanár, Koos Endre, Rácz Lajos, Janiczky Pál mérnök, Simon István, Szé-

kely Sándor, Pataky László, Nemes István író, Póczy Mihály, Albertini Zoltán.

Egymásután éltek át Krajova, Doftana, Karánsebes, valamint a hírhedt regáli börtönök rémségeit. Szeptember 7-én szabadultak ki az „1939-es erdélyi magyar összeesküvés” hősei, akik minden írói fantáziát meghazudtoló borzalmaikat éltek át a román börtönökben. A kórházakban töltött napok után tegnap érkeztek haza Szatmárra, ahol nemzeti színű zászlóval, szerető szívvel várták őket. Kiss Bertalan lelkipásztor köszöntötte a sokat szenvedett magyar testvéreket, akik közül Pataky László csak ennyit mondott:

— Minden szenvedést megért, hogy Satu-mareről (így hívták a várost románul) indultunk el és Szatmárnémetibe érkeztünk vissza. Ezért érdemes volt végig szenvedni a román börtönökben...

Az erdélyi magyarság szenvedéseinek legnehezebb fejezetéhez tartozik ez a nagy összeesküvésű pör, amely véglegesen most, a magyar foglyoknak hazatéréseivel számolódtott csak fel.

Antonescu felhívása

Bukarest, szept. 17. Antonescu tábornok az ország lakosságához felhívást intézett, amelyben elrendeli, hogy az idegen nyelven beszélőkkel ne kezdjen vitát, hanem gondoljon arra, hogy a határon túl maradt románokkal szemben az itteni kilengések megtorlásra vezetnek. Hagyni kell minden idegent, hogy beszélje anyanyelvét, különösen figyelmet kér a tábornok a német és olasz állampolgárok iránt.

Ünnepélyesen megnyílt a kereskedelmi szaktanfolyam második éve

Immár második esztendeje, hogy értékes munkát fejt ki a Kereskedő Társulat intézménye, a kereskedelmi szaktanfolyam, melynek az a célja, hogy azokat nevelje, oktassa a kereskedelmi tanulmányokra és vezesse kereskedelmi pályák felé, akiknek nincs módjuk és alkalmuk rendszeres időben az iskolába járni. Az elmúlt esztendőben igen nagy sikerrel zárult az első tanfolyam, melynek elvégzői vég bizonyítványt kaptak és a tanfolyam végzett növendékei már legtöbb esetben el is helyezkedtek.

Most nyílt meg a második tanfolyam ünnepélyes keretek között, amikor is Bajnok József tanár, a tanfolyam szervezője és vezetője tartott megnyitó előadást. Megemlékezett a magyarság mostani nagy ünnepi eseményeiről, a felszabadult területek jelentőségéről és hivatkozott a kormányzó úr kolozsvári beszédének arra a szakaszára, mely azt hangoztatta,

hogy most már lezajlott az ünnepelés, jöjjön a munka ideje. Sok a teendő, az elvégzendivaló és ebben a munkában a magyar kereskedelmi élet felkészültjei is igen nagy mértékben kell, hogy részt kérjenek.

Az ünnepélyes megnyitó után mindjárt megkezdtek az előadásokat. Hat hónapig tart a tanfolyam, melynek elvégzése után nyilvános és illetékes hatóság előtti vizsga letétele után vég bizonyítványt nyernek a tanfolyam hallgatói.

Nyugdíjai adományozott önmagának a volt román munkaügyi miniszter

Bukarest, szeptember 17. Az előző rendszer utolsó munkaügyi minisztere Ghitecu, — mint kiderült —, szeptember 13-án, tehát amikor még mint aktív miniszter működött, saját nevében saját magához kérvényt intézett, amelyben nyugdíjaztatását kérte. A nyugdíjazást kérvényt kedvezően elintézte, noha Romániában nemszokás a miniszteri nyugdíjazás. Megállapították azt is, hogy már előzőleg számos miniszteri tisztviselőt nyugdíjazták, hogy saját nyugdíjazása ne legyen egyedülálló.

Aradon a románok bezáratják a zsidótemplomokat

Bukarest, szept. 17. A román kultuszminisztérium rendelete értelmében Aradon lepecsételték a neolog és orthodox zsidótemplomokat és két hitközség irodahelyiségét. (MTL.)

Ma először az énekes — zenés vigjáték

HUNGÁRIA A new-yorki házasság

o. remek amerikai film.

U F A Világhíradó
a MAGYAR HIRADÓBAN
HONVÉDEINK BEVONULASA:
MAROSVÁSÁRHELY és KOLOZSVÁRRA

filmszínház
Telefon: 24-71. szám.

Kik a lelkesedő örmények Erdély földjén

Magyarrá lett jövevények, akik legjobban beleélték magukat a magyar felfogásba és életbe. — Nemzeti hőseket, kitűnő közigazdát adtak a magyarságnak.

A legutóbbi dicsőséges napok eseményeiből pompásan kiemelkedett az a nap, amikor felszabadult Szamosujvár, az erdélyi örményesség székvárosa. Olyan lelkesen, annyi örömmel, végtelen boldogsággal ünnepelte ez a város visszatérő honvédeinket, hogy nemcsak hőseinket, de minket, távolról hallgatókat is kedvesen lepett meg ez az ünneplés.

Sokan felfigyeltek, sőt sokan kívánták újra, meg újra, hogy a rádió ismét közvetítse ezt a nagyszerű fogadtatást, így méltán adódik a kérdés, hogy minél többen tisztában legyünk azzal, hogy kik is tulajdonképpen ennek a lelkesen ünneplő visszatérő magyaroknak elei. Mert, hogy ők kik, arról fényes bizonyosságot tettek a nagy napon. De lásuk, hogy honnan jöttek, kik és mit adtak pár évszázadon keresztül az egyetemes magyar nemzetnek.

Az örmények ősi története elvész valahol a Biblia lapjaiban. Régi, régi keleti nép, melynél többet aligha szenvedett nemzet a hosszú évezredek viharában. Sok csapás, tenger szenvedés, mártír végzet volt a sorsa a legutóbbi napokig.

Hazátlan volt ezerszer és új hazát kellett vállalnia százszor, holott ahova mehettek, ott alkotott, teremtett, küzdött, harcolt és itt minálunk pl. úgy meggyökerezett s annyi értékes hazafit nevelt honunknak, hogy számaránya szerint egyetlen néphez se lehet hasonlítani.

Az egész Magyarország területén míg éltek harmincezer és ebből a kisdöd számból vezetői, közigazdasági életünkben hihetetlen nagy szám, történelmi nevek sokaságát teremtette meg. — Nem a szám teszi tehát az alkotó erőt, hanem az akarat és jószándék.

A mi örményeink, általában az európai örmények a tizenharmadik század elején Ami városból kerültek, ahonnan menekülniük kellett és először Kazár és Asztrakán városok táján telepedtek le. Már itt is tenger szenvedésen mentek keresztül, ahonnan mészárlások után negyvenezernyi család a Krimi félszigetre telepedett át. Itt eleinte nagyon kedvelték ezt a munkás, alkotó népet, később azonban tatárok és törökök kiűldözték innen ezt a fajt csaknem teljes egészében és előbb Lengyelországban telepedtek le a 14-ik, tizenötödik században és Kernenie, Mohilov, Lomberg városokban és ezen a vidéken éltek hosszú évekig.

A mi Erdélyünk területére I. Apafi Mihály fejedelem alatt jöttek be 1669. táján és a Kárpátok nyugati lejtőjén telepedtek le Görgey, Petele, Batos, Felfelu, Gyergyószentmiklós helységeiben és a környéken, majd Szamosujvár és Erzsébetváros vidékén és a két város lett a magyar örmény központ 1726—38. között.

Mint települők földet nem vásárolhattak, így kénytelenek voltak szabad pályákon érvényesülni keresni, s lett közülük nem egy híres orvos, nagyszemű katona, pap és más szellemi vezető, mindenkiféle azonban valahányan különböző közigazdák, elsősorban kereskedők voltak. Pénzüik volt, így nem egy esetben adtak magas kölcsönöket az udvarnak, egy ilyen kölcsön emléket őrizi a ma sokat emlegetett szamosujvári örmény templom híres, gyönyörű Rubens képe, melyet I. Ferencről kaptak. Az egyik monda szerint a császár sok kölcsönt kapott, s végre meg akarta ajándékozni a nála fent levő örmény küldöttséget, s megkérdezte, hogy mit adhat nekik. Erre az örmények összenéztek és egyöntetűen kérték a Belvedere palotában látott remek Rubens képet. A császár kényszeredett mosolylyal nyomban odaajándékozta az örményeknek a drága kincset.

Ezek az atyafiak azonban ismerték Bécs és az egyik küldöttségi tag, bizonyos Szarukán nevű, előhúzza a csizmaszár mellől a marhajelző kék író plajháztát és nyomban megjegyezte örmény jellel a képet. Jól gondolkodtak, mert állítólag előbb egy gyatra másolattal akarta a bécsi udvar kiszúrni a szemüket, de mikor újra felmentek és bizonyították a császár előtt a Szarukán által megjelölt kép kérdésszerűségét, most már a császár egyenes parancsára megkapták az eredeti képet és ma is ott van. Olyan nagyméretű azonban,

hogy a szamosujvári főoltárkeret kisebb volt és máiglan felhajtott a széle a milliókat érő képnek.

Mária Terézia is sokszor vette igénybe ezt a népet. Mindig pénzzavarban volt, az örmények gavallérok voltak és adták a kölcsönt. Így került igen sok érték a szamosujváriak és az erzsébetvárosiak birtokába ajándékképpen a bécsi Burgból. Igen sok híres örmény családot nemességgel tüntetett ki a királynő, akikhez időközben Belgrád és szerb területeiről is több menekült család kapcsolódott, a törökök elől való menekülés alkalmával. Eleinte keleti hitűek voltak, míg 1690-ben Veresereul püspök térítette őket a római hitre és azok máiglan, bár Mária Terézia kedvezményből és kegyből külön püspököt is adott nekik, Theodorovic Mihály szamosujvári főesperes személyében, de Róma ezt nem ismerte el, így a legutóbbi időkig csak vikáriátus volt, — mint egyházmegye és lengyelországi örmény püspökök szenteltek papokat az erdélyi örmények számára.

Nehéz volna hirtelenében és jelen cikkben nem is akarjuk adni teljes egészében azokat az erdélyi örmény családokat, melyek jelentős szerepet játszottak történelmünkben mint katonák, bírák, közigazdasági alkotók, de néhány családi név felsorolása is beszél ezekről a tényekről. Az alábbi családok pl. kivétel nélkül magyar nemességét kaptak értékes munkájukért: Antal, Achátz, Avédik, danczka Pattyantus, Ábrahám, Baltha, Betegh, Bogdán, Bogánffy, Czecz, seprősi Czárán, Csiky ebből a családból származott Csiky Gergely a jeles író, — talpai Kabdebó, Dael, köztük a báró Danielek is, Donogán, Dajbukát, Gajzágó, Gorove, Govrilk, Gopcsa, Harmath, Issekutz, Jakabffy, Karácsony, — köztük a gróf Karácsony-család — Kiss, Korbuly, Kutsek, Kövér, Lukács, Lázár, Merza, Miron, Markovics, Mészáros, Mártonffy Placsintár, Páskuj — köztük a szilvágyi Páskuj család, mely fehér bívalyokat adományozott a nemzeti állatkertünknek, — Simay, Sárge, Szarukán, Szongoth, Todorffy, Túzes, Vertán, Verzár, Zacharis, Zakariás, Zong, Zabulik és még számtalan család, akiknek nevét hirtelenében nem tudjuk összeszedni.

Néhány kimagasló államférfi nevét említsük meg a magyar örmények közül: Lukács László, Lukács György volt miniszterek, P. Ábrahám Dezső miniszter, Gorove László a negyvennyolcas idők nagy minisztere, Mészáros Lázárral, szintén örmény volt, dr. Gajzágó László, Gopcsa államtitkár, vagy Kiss Ernő, Mészáros Lázár tábornokok, Czecz ezredes vértanú a szabadságharc utáni időkben. Gróf Karácsony Jenő főrend, máltai lovagrend magyarországi vezető embere.

Magas bírói tisztet viseltek, táblabírák, kúriai bírák voltak Avédik Félix Gajzágó Béla, Czárán István, Szarukán Zoltán, Gajzágó Salamon az állami számvivőszék elnöke, Csiky Gergely, Harmath Géza, Túzes, Karácsony, P. Ábrahám Ernő a magyar irodalmat gazdagították írásaik gyöngyével.

Kitűnő gazdacsaládok voltak és azok ma is: gróf Karácsony, Czárán, Vertán Verzár, Jakabffy — ebből a családból származik az erdélyi kisebbségi élet legkiemelkedőbb alakja Jakabffy László, Kabdebó, Gorove, Issekutz, Korbuly, a legendáshírű Barsay após, aki szemrebbenés nélkül vett ki a zsebéből negyven ezer zsemet, amikor veje abból az alkalomból kérte, hogy Ferenc József a magyar és nem örmény király jön Kolozsvárra. Lukács, Merza, Simay, Zabulik, Baltha, Pojlák családok, Erdély és a Bánát nem egy kitűnő gazdáját adták a magyarságnak.

Hagyományos, sőt legendáshírű kereskedőinasztikák éltek Erdély városaiiban: a Kullinseh, Betegh, Donogán, Merza, Miron, Sárge — Kolozsvár legnagyobb ékszerésze is Sárge volt — Todorffy Papp, egyikkel, Bogdánval volt az a híres esete Fráter Lórádnak huszárszázados korában, hogy az öregúr lepedőnyi nagyságú újsága mögé húzódott, amikor Fráter Lóránd belépett a kávéházba. Fráter Lóránd előhúzza az újságot az öreg elől és azt

mondta: Bogdi bacsi, nem tudsz te olvasni, fordítva tartod a lapot. — En nem tudok, kapta elő a bugyellárisát Bogdi bácsi és ott helyben és nyomban száz darab ezrest olvasott Fráter Lóránd elé.

Zakariások, Szarukánok és a többiek, akik ezrével vásárolták a marhát és ha kellett Párisig, Hamburgig hajtották el a jószágot és a magyar kereskedelemnek, megbízhatóságnak hírt, nevet szereztek. És közben nem feledkeztek meg az egyetemes magyar kultúráról sem, mert házuk, szívük, lelkük, pénztárcájuk nyitva volt. Medikáns diáknak

ugyanúgy, mint egyháznak, iskolának vagy művészeknek. Éltek a magyar életet hittel, lelkesedéssel, vérrel, ha kellett életük árán is. Áruló nem akadt köztük soha, de hűséggel kitarítottak mindig a magyar gondolat és érzés mellett, így a most lezajlott hűszenztendős román járom alatt is azok maradtak, akik eleik voltak: magyarok, hűséggel, ragaszkodással és lelkesedéssel örömlük egy velünk. Nem népcsoport, de népünk büszkeségünk az erdélyi magyar-örménytársadalom.

Szalaesy-Rácz Imre.

Debrecen város közigazgatási bizottsága feliratban üdvözli a Kormányzót, Teleki miniszterelnököt és Csáky külügyminisztert Erdély visszatérése alkalmából

Debrecen város közigazgatási bizottsága kedden délután tartotta Lossoneczy István főispán elnöklésével ülését, Napirend előtt a főispán méltatta Erdély és Kelet-Magyarország egyrészre visszatérésének történelmi jelentőségét a következő szavakkal:

— Minden magyar ember lelkét mélységes öröm és megelégedés fogja el, amidőn a legutolsó napok és hetek eseményeire visszagondol.

A baráti nagyhatalmak döntése alapján a Partium Erdély egyrészre és a Székelyföld Szent István koronájához visszatért, ahonnan 22 évvel ezelőtt az átkos emlékü trianoni békeparancs őket kegyetlenül leszakította, Diadalmas menetben szerezte vissza e területeket honvédségünk s az ő ereje fogja azt nekünk a jövőben megtartani. Az éter hullámai elhozták hozzánk a hajdúezred, Debrecen közíezrede kemény fiainak dübörgő lépéseit, kincses Kolozsvár visszatért uccáin, halottuk a mindent felülmuló örömet és lelkesedést, amely böles Kormányzónk és hadseregünk iránt megnyilvánult. S lelkünk minden melegsége edszáll a visszatértek felé s azok felé, akik még nem jöttek vissza a magyar édesanya keblére.

Együtt örülünk az örvendőkkel s együtt sírunk a sírokkal, bizton remélve egy jobb jövőndöt.

Hosszú évek türeése, lemondása, áldozatos munkája árán értük el ezt s a jövőben is még önfeláldozóbb, még áldozatosabb munkára lesz szükség, hogy népünket újra felvirágoztassuk, boldoggyá tethessük s ez úton elérjük mindannyiunk vágyát, a nagy Magyar-

országot.

Ez órában hálás köszönetünk száll azok felé, akik ezt az eredményt nemzetünk számára kiviták.

Legelsősorban Főméltóságú Kormányzónk fenkölt személye felé, akinek böles országglása immár harmadizben gyarapította meg országunk területét. Gróf Teleki Pál miniszterelnök felé, aki Trianontól máig Szegeden keresztül minden jöban és rosszban a legáldozatosabb munkával és böles gondolatossággal segítette elő népünk boldogulását, gróf Csáky István külügyminiszter úrhoz, aki határozott, csik a magyarság javát kereső politikájával érte el ez eredményeket.

Hálás köszönetünk száll honvédeink felé, kiknek ereje adta vissza nekünk most a visszatért országrészeket és akik ezentúl is meg fogják azt nekünk tartani.

Mély tisztelettel s az őszinte barátság érzésével fordul lelkünk a két baráti nagyhatalom felé, akik nemzetünk igazságát felismerve, jogaink érvényesülését lehetővé tették.

— Méltóztassanak megengedni, hogy ez ünnepi alkalomból indítványozzam, hogy feliratban üdvözöljük Főméltóságú Kormányzó Urunkat, gróf Teleki Pál miniszterelnököt és gróf Csáky István külügyminisztert ezen ünnepélyes alkalomból.

Az indítványt a Közigazgatási Bizottság egyhangú lelkesedéssel magáévá tette és feliratban üdvözölte a Kormányzót, gróf Teleki miniszterelnököt és gróf Csáky külügyminisztert.

Árvizkárokozás: vádoltak padjára került egy gazda

A tavaszi nagy árvíz idején a Balmazújváros és Hajdúböszörmény határában húzódo nagyobb töltést átvágta ifj. Vass János gazdálkodó, hogy a szántóföldjüket elborító nagy vizet levezesse. A víz rázúdult Radácsi József és Radácsi Imre szántóföldjére, elborította a tanyát és három épület összedőlt. A vád szerint ifj. Vass János március 15-én, április elsején és harmadikán vágta át a gátat, hogy a viznek utat adjon.

A debreceni törvényszék Fővényessy tanácsa tárgyalta kedden az árvizkókozás büntetével vádolt gazdálkodó ügyét. A fiatal gazda

elmondotta, hogy a tavaszi árvíz teljesen elborította földjüket és azért nyitott utat az áradásnak, hogy lefolyása legyen és menteni akarta apja vagyonát. A töltés másik oldalán is volt víz a földken, de nem olyan nagy, mint az ő földjükön. A tanuk bizonyították, hogy Radácsiék földjén volt víz a gát átvágása előtt is, de az átvágás után még több lett.

A bíróság dr. Fejes István ügyész vádbeszéde után Lévy Zoltán védőbeszéde után árvizkókozás vétségében mondotta ki bűnösnek ifj. Vass Jánost és elítélte 15 napi fogházra. Az ítélet nem jögerős.

Országos méretű ünnepséget rendez a debreceni ipartestület negyvenéves jubileumán

A Debrecen és Vidéke Ipartestület fennállásának negyvenéves jubileumát fényes ünnepséggel és országos méretű iparos megmozdulással ünnepli meg. Mint értesülünk, a jubilaris ünnepségre és kongresszusra meghívják dr. Varga iparügyi minisztert is, aki ki látásba helyezte eljöveteletét. Gyönyörű zászlót készítettek, amelyet az alkalommal szentelnek fel. Maradandó emléke lesz a jubileumnak, hogy megírták az ipartestület

let negyvenéves történetét, amelyet díszes kötetben adnak ki.

A legszebb ebben a hatalmas megmozdulásban, hogy az egész akciót az elaggott iparosok és más iparos szociális célra rendezik, illetve minden jövedelmet ilyen célra fordítanak.

Az ünnepélyt és az ezzel kapcsolatos kongresszust nagy bizottság készíti elő. Galamb Ferenc elnök vezetésével.

A budapesti német követ Debrecenben

Erdmannsdorff Ottó, budapesti német követ kedden este hét óra tájban kíséretével Debrecenbe érkezett. Autóján az Arany Bika szállóhoz hajtatott és ott szállt meg.

A követ tudvalevően részt vett Kormányzó Urunk kolozsvári bevonulásán és most visszatérőben jött el Debrecenbe. Valószínűleg szerdán visszautazik Budapestre.

A baráti német birodalom budapesti követét nagy tisztelettel fogadták Debrecenben.

Debrecenbe érkező és innen induló vonatok új rendje

A debreceni pályaudvarról szeptember 17-től kezdve érvényben lévő menetrend a következő:

Vonatok indulnak Debrecenből:	
Szatmárnémeti, Királyháza . . .	4.45
Nyíregyháza, Szerencs, Miskolc	4.50
Füzesabony	4.54
Hajdúböszörmény, Tiszalök . . .	5.23
Püspökladány	5.39
Nagykerek	6.15
Nagyléta, Vértes	8.00
Budapest keleti (gyors)	8.08
Nyíregyháza, Szerencs	8.20
Derecske	9.30
Nyíregyháza	10.58
Királyháza	11.04
Budapest nyugati	12.28
Nagyléta, Vértes	14.26
Hajdúböszörmény, Tiszalök . . .	14.30
Balmazújváros	14.40
Nyíregyháza	14.45
Püspökladány	14.50
Királyháza	14.52
Nagykerek	14.55
Budapest nyugati (gyors)	17.19
Tiszafüred	18.55
Nagykerek	19.10
Tiszalök	19.28
Nagyléta, Vértes	19.32
Nyíregyháza (gyors)	22.02
Budapest nyugati	22.04
Nyíregyháza	22.18

Vonatok érkeznek Debrecenbe:	
Budapest nyugati	4.26
Tiszalök, Hajdúböszörmény . . .	6.56
Nagykerek	7.06
Nyíregyháza	7.20
Nyírábrány	7.30
Nagyléta, Vértes	7.36
Tiszafüred	7.54
Nyíregyháza (gyors)	8.04
Püspökladány	8.50
Nagyléta, Vértes	10.16
Királyháza, Szatmárnémeti . . .	10.46
Budapest nyugati (gyors)	10.50
Derecske	11.33
Budapest nyugati	14.15
Nagykerek	14.25
Tiszalök, Hajdúböszörmény . . .	15.25
Balmazújváros	16.50
Királyháza	16.54
Nagyléta, Vértes	17.03
Nyíregyháza (gyors)	17.12
Nagykerek	18.34
Nyíregyháza	18.39
Füzesabony	19.58
Püspökladány	20.20
Hajdúböszörmény, Tiszalök . . .	20.30
Királyháza	20.31
Nyíregyháza	21.50
Budapest keleti (gyors)	21.58

Iskolahegedű, mindenféle hangszerárú, rádió, gramofon, gramofonlemez szükségletét szaküzletben szerezzé be.

SZENDRŐ Batthyányi-utca **22. sz.**
Alapítási év 1876. Telefon: 31-29.

Imre János, a henteszakosztály díszelnöke tragikus körülmények között meghalt

Debrecen iparos társadalmának nagy gyásza van, egy értékes, városszerte ismert iparos dőlt ki a dolgozók sorából. Imre János hentesmester, a henteszakosztály díszelnöke, a református egyház presbitere, iparkamarai beltag, tegnap délután 65 éves korában váratlanul meghalt.

A különben életerős férfin az utóbbi időben szívasztmás tünetek jelentek. Tegnap délután három órakor a Vágóhídon ismét rosszul lett me, Haladéktalanul kezelőorvosához, dr Lengyel Zoltánhoz szállították, de az autóban szívszélhűdést kapott és meghalt.

A megboldogultat dolgoz, szor-

galmas iparosként ismerték széles körökben. Iparát 42 éven keresztül folytatta s munkás erényei ráirányították a debreceni húsparosság figyelmét, megválasztották szakosztályi elnökknek. Ezt a tisztséget hosszú időn át viselte. Mikor a szakosztályi működéstől visszavonult, megválasztották díszelnöknek.

Halála mély gyászba döntötte feleségét, született Tamás Mariskát, valamint kiterjedt rokonságát. Temetése esütörtök délután fél négy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. A temetést Gebauer temetkezési vállalat rendezi kegyeletes gyászompával.

Vecsei Zoltán gazdasági felügyelő bucsuztatása, vitéz Kovássy új gazdasági felügyelő üdvözlése a közigazgatási bizottságban

Debrecen város közigazgatási bizottságának ülésén Lossonczy István főispán napirend előtt bejelentette, hogy Vecsey Zoltán, Hajdú vármegye és Debrecen város gazdasági felügyelőjét a földművelésügyi miniszter Pest vármegye gazdasági felügyelőjévé nevezte ki s ugyanakkor Hajdú megye és Debrecen gazdasági felügyelőjévé helyére vitéz Kovássy Lajost nevezte ki. A főispán meleg szavakkal emlékezett meg arról az értékes munkáról, melyet Vecsey Zoltán felügyelő végzett. Öszinte szeretettel mondván búcsút Vecsey Zoltánnak — mondotta —, aki felettesei és a gazdaközönség bizalmát, szeretetét egyaránt kiérdemelte, megnyerte. Ezután üdvözölte vitéz Kovássy Lajost új gazdasági felügyelőt, akinek kiváló képzettsége, értékes szaktudása záloga annak, hogy kiváló elődjéhez méltóan tölti be posztját.

Dr Kertész Kálmán bizottsági tag méltatta ezután Vecsey Zoltán érdemeit. Az a vezető tisztviselő volt a díszes pozícióba távozó gazdasági felügyelő, aki mindig igyekezett a törvények, rendelkezések és az élet között összhangot teremteni. Igazi értékes irányító tisztviselő volt, természetes, hogy a kormányzat igyekszik az ilyen kiváló tisztviselőket a legfőbb, legfontosabb helyekre állítani. Pályáján való előmenetelének csak örülhetünk, hiszen debreceni embert ért személyében elismerés, de ennek a városnak egy élő köve, egy darabja ment el vele, aki két súlyos évtized alatt szívvel és tudással végezte feladatát. Az ő szak-

véleményében mindig, mindenki feltevése nélkül megnyugodhatott s bárhova kerül, mindenütt érték lesz. Odaadó munkás és a közéletért élő férfi távozik személyében Budapestre, büszkén és mélyen fájdalmas érzéssel engedjük el.

Ezután dr Kertész Kálmán melegen köszöntötte vitéz Kovássy Lajos gazdasági felügyelőt, akinek kiváló képzettsége, értékes egyénisége elegezett bizalmat vált ki a gazdátársadalomból. Hangzott, hogy a debreceni gazdaközönség tradíciókból él, tradíciókra támaszkodik. Kérte az új gazdasági felügyelőt, hogy igyekezzen ezt megérteni és akkor a debreceni gazdaközönség is megértéssel fogja tevékenységét kísérni.

Dr Csóka László főjegyző ezután felolvasta Vecsey Zoltán gazdasági felügyelőnek a közigazgatási bizottsághoz intézett búcsúlevelét. A közigazgatási bizottság is levélben vesz ajándékkal búcsút, két évtizedes munkáját méltatva Vecsey Zoltánnak s további munkájára Isten áldását kérve.

Vitéz Kovássy Lajos gazdasági felügyelő szép beszédben mondott köszönetet Lossonczy István főispánnak és dr Kertész Kálmánnak. Kérte a közigazgatási bizottság támogatását, ígérte, hogy minden erejével dolgozni fog a közért. Debrecenben nőtem fel, itt végeztem iskoláimat, így a város közönségének tradíciói nem idegenek előttem s ígérem, hogy azokat mindig tiszteletben tartom — fejezte be szavait vitéz Kovássy gazdasági felügyelő.

Gazda-panaszok és kívánságok a közigazgatási bizottság előtt

A közigazgatási bizottság ülésén több felszólalásban tárták fel a mezőgazdaság helyzetét és ismertették a gazdaproblémákat.

Polgáry István örömteljes szavakban emlékezett meg Erdély egy részének visszatéréséről, minden magyar szív háláját hangoztatva a Kormányzó, a magyar kormány és a baráti nemzetek államférfiai iránt, akik lehetővé tették a magyar szívek vágyainak újabb teljesülését. Az öröm azonban — mondotta — nem lehet zavartalan. Egy szigorú tél, áradásos tavasz, esős, hideg nyár után szomorú napok várnak a gazdákra, szemnélküli kalászatok csépelünk. Szénatermésünket az eső tette tönkre, állattenyésztésünk rossz kilátások között van. Felkérem a bizottságot, hogy a gazdaproblémákat tegye magáévá és azok megoldá-

sára tegyen lépéseket.

Dr Kölcsey Sándor polgármester hangsúlyozta azt a megértést, mellyel a gazdaközönség panaszai iránt viselkedett. Kérte annak konkretizálását és minden olyan lépést, mely a gazdaközönség megsegítését célozza, a közigazgatási bizottság a legmelegebben támogat.

Lossonczy István főispán is támogatási készségeit hangoztatta. Foglalják a gazdák pontokba kívánságait, hogy azt a bizottság letárgyalhassa s a gazdaproblémákat kész akár a közigazgatási bizottság felirattal támogatni a földművelésügyi miniszternél, akár, ha ezt eredményesebbnek látják, a Gazdaság Egyesület vezessen küldöttséget a miniszterhez.

Dr Kertész Kálmán is a gazdaproblémákat tette szóvá, hangoztatva, hogy

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

a termelés zavartalan folytatása érdekében szükséges ezeknek megoldása. Oka a mezőgazdaság nehéz helyzetének a rossz időjárás, mely azt eredményezte, hogy míg a múlt évben Debrecenben 8000 vagont bűzát vásároltak fel a gazdáktól, addig az idei termés mellett csak 500 vagont vett meg a Futura. Hasonló szomorú perspektíva nyílik rozsnál, árpánál. Majd az állományokról, árrögzítésekről és adókérdésről beszélt. Kérte, hogy ne csak a mezőgazdaság által termelt árukra terjedjen ki az árrögzítés, hanem a mezőgazdaság által vásárlásra kerülő zsák- és juttat-félékre, kocsikenőcsre, gépolajra, petróleumra, melyek egy részét a felárak drágították meg. Emléttette, hogy Debrecen határában nem ritka az idén a 74-75 kg-os búza, amiért csak 19 pengőt kap a gazda. Kérte, hogy ne csak a mezőgazdaság termelvényeinél rögzítsék az árakat, hanem költőárúknál, zsákárúknál, deszka és tűzfánál is. Javasolta, hogy írjon fel a közigazgatási bizottság, hogy az árelenőrző bizottság az összes mezőgazdasági árukat, tehát úgy a mezőgazdaság által eladásra kerülő árukat, mint a mezőgazdaság szükségletét jelentő cikkeket vegye revízió alá a termelés zavartalan folytatása érdekében. A gazdaközönség, mely minden áldozatból szívesen, magyar emberhez méltóan kivészi részét, nem kíván mást, csak jogos termény- és állatárakat. Dr Kertész Kálmán bizottsági tag beszédére Kölcsey Sándor polgármester külön is reflektált.

Önként jelentkezett a rendőrségen a gyermekgyilkosság ügyében gyanúsított idős asszony

A nagyerdei megdöbbenő gyermekgyilkossággal kapcsolatban megírtuk, hogy a makkszedő asszonyok figyelmét egy idős asszony hívta fel a nagyerdei strandfürdő háta mögött elrejtett csomagra, melyben az átvágott nyakú kisgyermek holtteste volt. Az idős nő meglehetősen különösen viselkedett az eset kapcsán, mikor az asszonyok felszólítására elindultak a csomag irányába, ő maga szinte menekülésszerűen ellenkező irányba ment és nem mutatott semmi kíváncsiságot.

A tegnapi napon az idős asszony önként jelentkezett a rendőrségen és elmondta, hogy nincsen neki semmi része a gyermekgyilkosságban, azért nem ment oda a csomagra a makkszedő asszonyokkal, mert szívbeteg, az idegei is gyengék és félt, hogy valami borzalmas látványban lesz része. A detektívek kivizsgálták az esetet és megállapították, hogy az asszony valóban gyanún felül áll. A gyermekgyilkossági ügy egyébként egy másik vágányon fut most tovább és remény van rá, hogy a most szerzett adatok birtokában a rendőrség napokon belül kézrekeríti a kegyetlen anyát, aki gyermeke meggyilkolása után az eddigi adatok szerint vidékre utazott.

Pest

a remek magyar riportlap!

ISKOLACIKKÉK

PAPIRÁRÚK
IRÓ-ÉS
RAJZSZEKÉK
OLCSÓN
BESZERELHETŐK

VAMOSI

PAPIRÜZLETÉSEN
SZÍNHÁZ ÁJTÁRÓ

KESZTYÜT

kesztyűsnél vegyen!
A LEGJOBB BÖRKESZTYÜK
GYÁRTÁSA ÉS ELADÁSA
NAGYBAN ÉS KICSINYBEN
JAVÍTÁS, TISZTÍTÁS ALAKÍTÁS
WAWRUCH ALAJOS

kesztyűsmester

Szent Anna ucca 6 szám.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
 éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
 felévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata szept.
 14. reggel 8 órától 21. reggel 8 óráig:
 „Nap“ Tolnay Imre Piac u. 1. Tele-
 fon: 27-73. sz. — „Aranyegyszaru“
 Grósz Nagy Ferenc Kossuth u. 8. Tele-
 fon: 34-96. — „II. Rákóczi“ Arany
 S. A. örökösai, Külsővásártér és Mik-
 lós utca sarok. Telefon: 23-43. —
 „Sztankay“ Németh László Szent An-
 na utca 64. Telefon: 25-58.

Mind elmentek...

— Vers a Dóczyba. —

Két kis leányom elment,
 Miként a fecske, golya,
 Ha szeptember jó — elszáll...
 S mi ketten itt maradtunk
 Csöndes parókiánkon
 En kedves feleségem!
 Bizony, bizony öregszünk.
 Ránk vallanak a lányok:
 Két dőzista diákunk.
 Ó, hogy borult szívemre
 Lillám, én nagy diákom
 S Kató hogár szemével,
 Hogy nézett vissza én rám,
 Mikor búcsúzott tőlem
 A drága. — most először!
 Könnyező apját nézte...
 Mit tudta ő, hogy nekem
 Miért zokog a lelkem?
 Ne is tudd meg Katókám!
 Utánatok lengetem
 Ezt a kis versikémet,
 Mint könnyes keszkenőmet.
 Így búcsúzik tőletek
 Kesergő, bús apátok!
 (Sárrétudvari.)

NAGY FERENC.

— Szentpéteri Kun Béla és Szász Imre esperes f. hó 22-én, vasárnap Sárrétudvarin istentiszteletet tart. Ebből az alkalomból egyházi vizitációt is tartanak.

— Angolellenes magatartásuk miatt az angol hatóságok több egyiptomi tisztet letartóztattak a Német Távirati Iroda jelentése szerint.

— Az amerikai védőtelezett-ségi törvény 15 és fél millió embert érint. Roosevelt elnök aláírta az általános katonai szolgálatról szóló törvényt. A törvény a hivatalos kimutatás szerint 15 és fél millió embert érint. Bevonulnak majd azok, akik a 21. évüket betöltötték és azok, akik még nem töltötték be a 36. évüket. Ez év végére 400.000 amerikaiat hívnak be katonai szolgálatra, jövő évben 900.000 lesz a behívottak száma. A nős amerikaiakat még nem sorozzák.

— Letartóztatták Leon Blum volt francia miniszterelnököt és törvénytörést elkövetőket. Azzal vádolják, hogy a vezetése alatt álló népront gyanús összejöveteleket tartott fenn a fegyvergyárakkal és a háborús nagyiparral.

— Az angol király hétfőn visszatért Londonba és látogatást tett a tengernagyi hivatalban és a hadügyminisztériumban.

— Kétszer annyian haltak meg Debrecenben szívbetegségben, mint tüdőbajban. A közigazgatási bizottság ülésén dr. Gaertner István tisztifőorvos ismertette Debrecen augusztus havi közegészségügyi viszonyait. Augusztusban hevenyfertőző betegségben 10 egyén halt meg. Gümőkór halálozás 10, rákhalálozás 12, szív és érbetegségben elhaltak száma pedig 20 volt. Tehát éppen kétszerese halt meg szívbetegségben a tbc-ben elhunytaknak. Hevenyfertőző betegségek közül a vérhas jelentkeztet nagyobb számban. Has-typus megbetegedés 3 esetben észleltetett. A hónap folyamán szegénybetegek gyógyszerellátására a város 5479 pengőt fordított. Augusztus hónapban 68 debreceni házasság kötöttet. Elveszültek száma pedig 202, halálozások száma pedig 127 volt. Természetes szaporodás ennek megfelelően 75.

— Esméletlenségig leittattak egy négyéves gyermeket. Szokatlan ügyben indított nyomozást a tegnapi napon a debreceni rendőrség. Egyik debreceni fodrász-mester négyéves kislátat tegnap délután elvitte sétálni háztartási alkalmazottjuk, aki összekerült barátjának. A találkozás öröme bementek egyik borozóba és ott két liter tokaji bort rendeltek ki. A háztartási alkalmazott a vele levő négyéves kislátat öt deci tokaji bort adott. A gyermek megitta az édes italt, melynek hatása nemsokára jelentkezett, a kislátat alkoholembergetést szenvedett és később eszméletét is elvesztette. A megrémült kislátat orvoshoz vitte, aki megdöbbenve állapította meg, hogy a gyermek halálosan beteg. Nyomban ellenszert adott be a kislátatnak és megvette a feljelentést a gondatlan alkalmazott ellen a rendőrségen.

— A debreceni Kollégium tanítóképzőintézeténél pályázatot hirdettek nyugdíjazás folytán megüresedett tanítói állásra. A Kollégium igazgatótanácsához címzett kérvények október 1-ig küldendők be a tanítóképzőintézet igazgatóságához.

— Újra megjelent a Magyar Szárnyak! A Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap támogatásával szerkesztett repülésügyi folyóirat, a Magyar Szárnyak szeptemberi második száma megjelent.

— Felrobbant egy tűzhely Budapesten Darabont Sándor szerelő lakásán. A szerelő egy kezéigébe került papíresomogót is a tűzre tett és a robbant fel olyan erővel, hogy szétvetette a tűzhelyet és életveszélyesen sérült a szerelő.

— A lakatos szakosztály folyó hó 19-én, csütörtökön délután 6 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, kérjük a tagok teljes számú meg a szerelő.

— A polgármesteri jelentés megemlékezett az országgyűlésről. Debrecen város közigazgatási bizottságának ülésén dr. Csóka László polgármesterhelyettes főjegyző terjesztette elő a polgármesteri jelentést, mely lelkes, megkapó szavakkal emlékezik meg az újabb országgyűlésről.

x Esti irodai szaktanfolyam kezdődik Naményi iskolában. Batthyány ucca 1.

Értesítés.

A fegyvergyárakról hazatérve, üzletemet megnyitottam és n. é. vevőközönségem rendelkezésére állok.

Kiváló tisztelettel
MORGENSTERN MANO
 uri és egyenruhazabómester
 Miklós u. 2.

— Megtalálták Mátyás király pajzsát Páris közelében egy felborult nagy teherautóban, mely zsúfolva volt műkincsekkel. A franciák több teherautó műkincsét igyekeztek menteni Párisból a bevonuló németek elől, de az autók felborultak az úton és a németek birtokába kerültek. A kincsek átvizsgálásakor találták meg azt a díszes páncél pajzsot, melynek bevétele elárulta, hogy Mátyás, a magyarok királya viselte. Remélhetőleg a Magyar Nemzeti Múzeum megteszi a szükséges lépéseket, hogy visszajuttassuk a remekművet, mely ki tudja, milyen módon került francia földre.

— Összeomlott egy 150 éves ház Kiskanizsán és a törmelék maga alá temette Godinek Károly vasutast és családját. Szerencsére a családfő és felesége megmenekültek, de a hathónapos gyermeküknek fejét szétzúzta egy gerenda.

— Felakasztotta magát 81 éves korában Pérsi Imre földműves a földesi csendőrség jelentése szerint. Az öngyilkosság oka ismeretlen. A debreceni ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— A „Ferenc József“ keserűvíz régóta kitűnően bevált házi- és mezőgazdasági székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhe és gyorsan ható, természetes hashajtó, — mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

x Beszédírótanfolyam kezdődik Naményi iskolában. Batthyány ucca 1.
 x Fischer Anny francia diploma nyelv-mester francia és angol órákat ad. Csapó u. 54. Telefon: 24-90.

— A debreceni Székely Társaság felkéri tagjait, hogy ma délután félnyolc órakor dr. Barts Jenő temetésén a Köztemető halottasházánál teljes számmal jelenjenek meg.

— Gróf Teleki Pál japán kitüntetésére. A kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy dr. gróf székely Teleki Pál miniszterelnök, m. kir. titkos tanácsos az elsőosztályú Felkelő Nap Rendet elfogadják és viselje.

— Agyonlőtte magát a Városligetben Balázsházi Saigi István 45 éves budapesti ügyvéd, akinek a Váci utcán volt a lakása és irodája. Az ügyvéd sokáig sétált a Közelekedési Múzeum előtt kedden délelőtt, majd hirtelen fegyvert rántott elő és halántékra lőtte magát. Búcsúlevelet nem találtak, nem tudják, miért lett öngyilkos.

— A csíksomlyói búcsún 50.000 székely adott hálát felszabadulásukért. A székelyföldi bevonulás Csíksomlyón a székelység gyönyörű ünnepével ért véget. A szokásos Mária-napi búcsút a bevonulás utáni első vasárnapra halasztották. Ezen harmincegy falu ötvenezer főnyi székelysége gyűlt össze hálát adni Istennek a felszabadulás csodás tényéért. Elhatározták, hogy a Mária-napi búcsút ezután a felszabadulás évfordulóján fogják megtartani.

— A 8 Órai Ujság volt felelős-szerkesztője, Nagy Samu, aki gróf Tisza Istvánnak volt egyik legnagyobb híve s mindig az ő elveinek hatása alatt írt, kedden hajnalban meghalt Budapesten. Ujságírói pályáját 30 esztendővel ezelőtt kezdte Rákosi Jenő lapjánál. Halálát súlyos szívbaja okozta.

— A Csapókeret róm. kat. híveinek figyelmébe! Szept. 19-én, csütörtökön d. e. 7 órák mise helyett 9 órakor énekes gyászmisé mondunk a csapókereti r. kat. templom nemeslelkű jetezőjének — néhai özv. Nagy Lajosné — lelkiüdvéért.

— A román államvezér visszatért a hadsereg kötelékébe, ahonnan az elmúlt rezsim eltávolította. Antonescu tábornok volt és most hadtesttábornokká lépett elő.

— Elrendelték Romániában, hogy semmiféle közhivatalnak, minisztériumnak egynél több autót tartani nem szabad.

Tehenet

garantáltan 16 literet keresek megvételre. Cimeket a kiadóhivatal pénztáránál kérem leadni.

— Négy magyar és egy román napilapot engedélyeztek Kolozsváron. Megindult a visszatért újságok sajtójának átszervezése is. Kolozsvár város illetékes katonai parancsnoksága rendeletet adott ki kolozsvári sajtótermékek megjelenésének szabályozásáról. A rendelet értelmében a magyar nyelvű napilapok közül a „Keleti Ujság“, „Magyar Ujság“, „Ellenzék“ és az „Esti-lap“, a román nyelvűek közül pedig a „Tribuna“ további megjelenését engedélyezte. Szabályozták ezenfelül a különböző hetilapok megjelenését is.

— Egy millió pengő kukorica-górék építésére. Az idén igen jó tengeri termésre lehet számítani és ezért már most megtették az intézkedéseket, hogy elegendő kukorica-góré legyen készen a száritásra. Intézkednek, hogy egy millió pengő álljon rendelkezésre górék építésére, 400.000 pengő pedig másfajta száritók létesítésére. A spekulációt kikapcsolják a kukorica értékesítésből és bevezetik a készletgazdálkodási rendszert.

— A magyar gyümölcsben sok a C vitamin. A Közegészségügyi Intézet kutatásai során megállapították, hogy a magyar gyümölcsben sok a C vitamin, de sok van a főzélékfélekben is. Az érett eperben nagyobb mennyiség van, mert 100 köbcentiméterben 65 milligrammot találtak, míg a ribizli leve 32, a kalarabé 26, egres 23, málna, húsos zöldpaprika, sárgadinnye 22 milligramm C vitamint tartalmaz. Igen sok van a meggyben, sósakban, kelkáposztában, burgonyában.

— Amerikában vízrebocsátották a második 45.000 tonnás cirkálót. Ismeretes, hogy az amerikai hadihajókat 45.000 tonnás cirkálókcal erősítik meg a fegyverkezés során.

— A Revíziós Liga húsz év alatt a magyar igazságot 270 idegen nyelvű könyvben harcolt. A Revíziós Liga, most, hogy Erdély egy része visszakerült, főmegesen kapja az üdvözlő leveleket, amiért a revízió gondolatát erősítették céltudatos munkával.

— A főváros idegenforgalma csökkent, mert a júliusi kimutatás szerint csak 2073 külföldi érkezett és szállt meg Budapesten és ezeknek fele németországi volt. A hazai utasokkal együtt 15.905-en érkeztek júliusban Budapestre.

— A szegedi fémipari szakiskolában 700-an kérték felvételüket, de csak 120-an lettek alkalmasak a felvételi vizsgán. A minisztérium most arról értesítette az iskolát, hogy csak egy osztályt nyithatnak a tavalyi két osztállyal szemben, ahol 40—40 volt a tanuló száma és csak 30 tanulót vehetnek fel.

— A beregszászi Naphegyen tüdőbeteg szanatóriumot létesítenek állami támogatással és a szőlőműveléshez a híres beregszászi szőlészek adják a termést. Az építkezést a tavaszi hónapokban megkezdik.

— Nagy fénytel ünnepelt meg a dán nemzet királyának hetvenedik születésnapját. A szeptember 26-iki ünnepségre egész Kopenhágát fellobogózzák.

Meteor mozgó mal másora:
 Csak felnőtteknek: 5—7—9 óraker!

Vágyakozás

Harry Baur főszereplésével!
 Holnaptól: A tökéletes férfi

GYÁSZROVAT

Toma János 5 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó terméből, a római katolikus egyház szertartása szerint. Lakás: Miklós uca 53. — Dankó temetkezési vállalat.

— A mostani a háború a német könyvekben. A most folyó háborúnak Németországban hatalmas iradalma van, 335 könyv tárgyalja a háborús eseményeket.

x Garal táncoktatásában. (Varga uca 42. szám) ma este ösztánc. Csütörtökön táncanfolyam kezdődik. Szeptember 22-én vasárnap este táncmegnyitót az „Öregtanyán”.

— Hírdetmény. Értesítem az érdeklődőket, hogy az epreskerti méntelepen: 1 darab tűzhely üsttel, 1 darab kagyló rézcsappal, 2 darab kétszeres öntöttvas fali mosogató, 4 darab rézcsappal és különféle vascső vezeték 1940 évi szeptember hó 25-én, délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen eladásra kerül. Az árverésre vonatkozó adatok a városi gazdasági ügyosztályban megtudhatók. — Polgármester.

— Az Egyesült Államok páncélkamaraiban több mint 21 millió dollár értékű aranyat halmoztak fel. A múlt év óta 4 millió a gyarapodás.

— Az osztályorszájáték húzásán 20.000 pengőt nyert: 21638 33170. — 5000 pengőt nyert: 6758. — 4000 pengőt nyert: 46973. — 3000 pengőt nyert: 52390. — 2000 pengőt nyert: 42429. — 1000 pengőt nyert: 26261 30144 55258. — 800 pengőt nyert: 24315 32464 47552. — 600 pengőt nyert: 8069 17346. — 500 pengőt nyert: 154 2393 3082 7110 16927 38047 39632 78924 87814. — 300 pengőt nyert: 1313 7102 8046 9490 9888 12050 20240 21197 23399 24475 28411 29169 30106 30662 38459 39418 53959 62096 66390 72347 74496.

x Debrecen sz. kir. város zenekolájában a beíratkozások folyamán, naponta délelőtt 9—1 óráig s délután 3—6 óráig. Beíratkozni lehet a titkári hivatalban a hivatalos órák alatt az összes fő- és mellékintézményekre. Vár uca 1. szám, telefon: 23-96. A tanítás már megkezdődött.

— A megélhetési index. A m. kir. Központi Statisztikai Hivatal a következő augusztus havi gazdaságstatisztikai adatokat közli: A nagykereskedelmi árak indexszáma az 1929. évi árakat 100-zal véve egyenlőnek, augusztus végén 104 volt az előző havi 101,9-cel szemben. A létfenntartási költségek indexe az 1913. évi árakat szálal véve egyenlőnek, augusztus végén lakbérrel együtt számítva az előző havi 110,4-gyel szemben 110,8 volt, lakbér nélkül pedig az előző havi 118-cal szemben 118,5 volt.

Film

A VÉGZET

Az Apolló mozgó filmje.

A kullisszák színes, romantikus világában játszódik le a VÉGZET lélegzetfójtóan izgalmas, érdekes meséje. A rendezés briliáns ötletekkel, pompásan pergő jelenetek sorával viszi az eredeti történetet vászonra. Ez a film mindvégig leköti a nézőtér figyelmét. A perzselő szerelmi epizód háttérben mozgalmas, nagyvonalú elgondolásokban bővelkedő rendezés viszi a közönség elé a színházi élet finom intimitásait. A darab sikerét azonban elsősorban a kifűnő szereplőgárda szabja meg. Főszerepben: Benjamine Gigli lenyűgöző művészete ragadja magával a nézőket. — Partnerei: Hilde Körben, Werner Fűtner, Kisteln Helberg, Hans Öllér és Rudolf Platte egytől-egyig ragyogóan oldják meg feladatukat.

A kisérő műsorban egyre újabb képeket látunk honvédeink diadalmas erdélyi felszabadító útjáról, virágtergetéges bevonulásáról s ezeknek a híradóknak sikere egyre növekszik. A közönség nem győzi eleget látni Kormányzó Urunk diadalmas erdélyi útjának stúcióját, honvédeink dübörgő menetelését, a visszatért testvérek örömmámorát. Taps- és könny kíséri ezeket a felejtethetlen képeket.

Nagybirtokos és cselédasszony a vádlottak padján egy kisgyermek tűzhalála miatt

Érdekes ügyben tartott tárgyalást a debreceni törvényszék. A vádlottak padjára került az 1690 holdas nagybirtokos tulajdonosa, dr Des Echerolles Krusper Sándor és Vámos Sándorné, az uradalom egyik gazdasági cselédjének a felesége. A vád szerint a gyermek úgy szenvedte a halálos égési sebeket, hogy a tűzhely rozoga ajtaján a láng kicsapott és meggyújtotta a ruháját. Az anya a cseléd-örök előtt azzal védekezett, hogy az uradalom nem adott megfelelő, jó állapotban lévő konyhát, melyen főzni tudtak volna és különben is négy családnak volt egy konyhája. A családok csak egy-egy szobát kaptak és konyha hiányában a szobában lévő kemencét alakították át úgy, hogy azon főzni is

tudjanak. Nem tudták tűzbiztosan elkészíteni és így következett be a baj. Az ügyész, dr Telkes Béla vádja szerint a földbirtokos a cselédtörvényben előírtaknak nem tett eleget a főzőkonyhakkal kapcsolatban és ezért 5t is vád alá kellett helyezni.

A bíróság több tanút kérdezett meg az ügyben és a bizonyítási eljárás befejezte után gondatlanságból okozott emberölés miatt az anyát elítélte 50 pengő pénzbüntetésre, de az enyhítő körülményekre tekintettel a büntetés végrehajtását felfüggesztették. Megállapították a földbirtokos vétkességét is és elítélték 200 pengő pénzbüntetésre. A büntetést nem függesztették fel. Az ítélet nem jogerős.

Debrecenben a búza és a rozs termés mennyisége a vártnál kisebb

A városi közigazgatási bizottság tegnapi ülésén vitéz Kovássy Lajos gazdasági felügyelő terjesztette elő a mezőgazdasági állapotáról szóló jelentést, melynek főbb adatai a következők:

Az összes kalászosok learatása megtörtént és a cséplési munkálatok is csaknem teljes egészében a hónap végével befejezést nyertek. A hordási munkálatoknál nagy könnyebbséget jelentett, hogy egyes katonai alakulatok segítségére voltak a gazdáknak, a cséplésnél pedig a katonai szolgáltra behívott cséplőgépek, amennyire a lehetőségek megengedték, szabadságot tartottak s ennek következtében — hogyha egyes helyeken a cséplési munkálatoknál természetszerűleg elháríthatatlan nehézségek is merültek fel — a cséplés mégis általánosságban nagyobb késedelem nélkül befejezést nyert. A cséplési eredmények alapján ma már megállapítható, hogy a búza és rozs várható termés eredménye a sok esőzés következtében csökkent. Oka ennek egyrészt az, hogy a búzáknak közvetlenül az aratás előtt kiás megzavarultak, a túlsok csapadék következtében a keresztekben és asztagokban levő búzáknak átáztak, másrészt pedig az, hogy közvetlenül az aratási munkálatok előtt a torzsgomba és a rózsaszínű penész fellépett.

Az őszi talajelőkészítési munkálatok általában az összes gazdasági munkálatok végzésével, a szeszélyes időjárás és a rendkívüli viszonyok miatt — igazságszerű és fogathány — általában megkészték. A szántási és vetési munkálatok lassan haladtak, búza alá talajelőkészítés folyamatban van, az őszi repce vetését helyenként megkezdték. A cséplési eredmények alapján megállapítható, hogy a búza termés eredménye a vártnál kisebb s általában nem több 7 q-nál. Ott, ahol a tavaszi folyamán húzamosabb időn keresztül vizzállások voltak, a termés eredménye még gyengébb.

A rozs cséplését is mindenütt befejezték. A szem színe és minősége a sok esőzés miatt romlott, minőségi súlya 66—75 kg között váltakozik. Átlagosan kat. holdanként 5—5,5 q termést adott.

A tavaszi árpa, valamint a zab terméseredménye általában kielégítő, a szemek nagyok és teltek, az átlagos termés kat. holdanként árpából 7,5 q, zabból 8,5 q.

A tengeri termés kilátása általában esőkkel mutat. Ennek oka a szeszélyes és nedves időjárásban keresendő s főként abban, hogy az erősebb éjjeli harmatok és szokatlanul nagy éjjeli lehűlések folytán — különösen a késői vetésű tengerik — már nem tudnak beérni. A jó terméseredmény érdekében hosszú, száraz s meleg őszi időjárásra lenne szükség.

A burgonya gumói szép nagyok s a kései fajták is jó termést ígérnek. A mélyebb és vizzállásos helyeken sok a rothadt gumó. Beéréséhez meleg és száraz időre van szükség.

A gyümölcsfák közül a szilva gyen-

ge, az alma és körte közepes termést adott. Általában sok a ferges és lehuított gyümölcs. A hűvös esős időjárás az amúgy is gyenge szőlők állapotára kedvezőtlen hatással volt, mert az időjárás a fűrtök fejlődését és érését hátráltatja.

A mezőgazdasági munkálatok nap-számbeírás az elmúlt hónapban a következőképpen alakultak: férfi munkásnál 3,50—5 pengő, női munkásnál 2—3 pengő.

A m. kir. földművelésügyi miniszterium az árvízkarosult kisgazdák vetőmag ellátása érdekében a folyó év őszén is különféle vetőmag-akciókat rendez. A 20 kat. holdnál nem nagyobb szántóföldi területtel rendelkező inséges gazdák részére búza-vetőmag kiosztását engedélyezte, a jövő évben történő visszafizetési kötelezettség mellett. Azon gazdálkodók részére, akik készpénzzel óhajtanak beszerezni, a földművelésügyi miniszterium ezt engedélyezte az úgynevezett egységes minőségi búzavetőmag-akcióban.

Közigazdaság

Mérsékeliék a kukorica igénybevételi árát

A múlt évi termésű kukorica igénybevételi árát ismét mérsékelték. Hétfőtől, vagyis szeptember 16-tól kezdődően ugyanis további intézkedésig a következőképpen állapította meg a tengeri igénybevételi árát budapesti paritásban tiszántúli állomásról 24.10, egyéb állomásról 23.05 pengőben, míg a budapesti közraktárakban fekvő kukorica ára 22,85 pengő. Ezek az árak 50 fillérrel alacsonyabbak a jelenleginél. A földművelésügyi miniszter külön engedélye nélkül forgalombahozható 100 méter-mázsán alúli múlt évi termésű kukorica ára azonos a megállapított mindenkori igénybevételi árral.

TERMÉNYÁRAK

78 kg-os búza 23.20, rozs 19.20, kiváló sörrápa 26.20, zab 21.10. A különféle termények árfolyama változatlan. A 78 kg-os egészséges, száraz, rostalt búza, költségmentesen vasúti kocsiba rakva ab Debrecen: 21.85. Burgonyaárak: nyári róza 9 P, Gül baba 8.50, őszi róza 8.20 P, Ella és sárga 7 P, Voltmann 6.20, Krüger 5.70 P, ipari Voltmann 5.50 ipari Krüger 5 P mázsánként.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR Felhajtás nem volt. Árak: exportzsír márkázott, vágóhídon átvéve, csomagolás nélkül 190 fillér, félsertés szalonnával elsörendű 180 fillér, félsertés-hús elsörendű 180—186 fillér, 28 kilós hátszalonna, sózott 185 fillér, háj 186 f., beiföldi zsír 190 fillér, 20 kilós hátszalonna 182 fillér, zsírszalonnával 182 fillér.

DEBRECENI LÓ- ÉS SZARVAS-MARHAVÁSÁR

A debreceni ló- és szarvasmarhavásárra felhajtottak 387 darab lovat, eladtak 165 darabot. Szarvasmarhából felhajtottak 1340 darabot, eladtak 741 darabot. Az iránzat mindkét vásáron élénk volt. Árak: vágó ló 55.—165 pengő, silány igásló 80.—190 pengő, közepes igásló 195.—350 pengő, jó igásló

1940 szeptember 18., szerda 7

350.—600. pengő darabonként. Prima vágómarha különként 68—78 fillér, jó minőségű vágómarha 50—68 fillér, közepes minőségű 40—50 fillér, silány minőségű 34—40 fillér, borjú 60—92 fillér, növendék marha 48—68 fillér, tinó ökör 60—85 fillér különként, fejstehén darabonként 350.—550. pengő.

Szerkesztői üzenetek

Színjelelt mindenáron. Az események mostani torlódása idején ilyen témára nincs terünk. Az egyébként értékes cikket ezért nem közölhetjük.

SPORT

A DVSC a múlt fordulón 20 gólt lővő Perecessel játszik vasárnap Debrecenben

A DVSC egyik legérdekesebb mérkőzését játsza vasárnap a Stadionban, fél-negyórai kezdettel. A Pereces TK csapatával mérkőzik, mely egyike a legmeglepőbb eredményekre képes csapatoknak. A múlt évben pl. a Pereces verte meg a bajnokjelölt DIMÁVAG-ot és már egyszer a DVSC is áldozatul esett a kitűnő bányászcsapatnak, amelyik éppen Debrecenben verte meg 1:0-ra a debreceni vasutasokat. Most más szempontból is érdekes a perecesi csapat, ennek csatársora az NB-gólrakordere, — amennyiben éppen a múlt héten egyetlen mérkőzésen nem kevesebb, mint 20 gólt lőtt a Mátészalka hálójába. Az előmérkőzés is érdekes lesz, amennyiben az Ungvári KMSC csapata játszik az amatőrbajnokságért, fél 2 órai kezdettel a DVSC II-vel. A debreceni közönség a Rusj és UAC után ismeri meg a harmadik jóképességű ungvári csapatot. A DVSC tegnap kiadós edzést tartott Palotás vezetésével és azon kitűnően mozogtak a játékosok. Véglegesnek tekinthető, hogy a vasárnap kitűnően bevált Elek játszik balösszekötőt és Gere lesz a balfedezet.

Egressy játékező vezető a DVSC—Pereces mérkőzést. A Rusj—BVSC mérkőzésre Farkas Iván, a Mátészalka—MÁVAG-ra Szabó Kálmán lett kiküldve. A DVSC—Pereces mérkőzés partjelzői Vajda Péter és Karsai Lesznek. Vajda Péter vezető egyébként a DVSC II.—UKMSC mérkőzést. Érdekes, hogy a DVSC-nek eddig még minden NB-mérkőzését pesti játékező vezető vezette. Nem értjük, miért nem küldenek ezekre a mérkőzésekre olykor vidéki játékezőket is, — hiszen a múlt szezonban akár a nagyszerű játékező-kvalifikátorkat mutató Bakó, akár Fedák kitűnően látták el tisztét. Olykor vidékre is kell gondolni a játékezők-küldésénél. — Egyébként is érthetetlen olyan régi, kiváló és kifogástalanul működő játékezők elhanyagolása, mint a Bakóé. Ugy tudjuk kisebb fegyelmi ügye volt, holmi öltözködési szabályok be nem tartása miatt, ami pl. láttuk Emődinél és másoknál, egyáltalán nem járt súlyosabb következménnyel. Nem vagyunk olyan túlságosan gazdagok jó játékezőkben, hogy Bakót nélkülözni lehetne hosszú hónapokon keresztül.

Melléfogás készült a jövő évi NB-beosztással kapcsolatban. Mikor a bajnokság megindult, kimondták, hogy az NB II. Tisza és Duna-csoportjának I. és II. helyezette kerül az NB-be év végén. Most pedig Gidófalvy miniszteri biztos kolozsvári tanácskozásai kapcsán olyan hírek jellenek meg, hogy fordítunk egyet a köpönyegen, már csak az első helyezett kerül be és a másik bejutó az erdélyi csapatok közül jut fel. Már most a legelősebben tiltakozni kell az ellen, hogy bajnokság közben csak úgy egyik napról a másikra változtatgassanak a már egyszer megállapított és lerögzített dolgokon. Hível vagyunk minden rugalmasságnak, ezt számtalanszor elismeréssel állapítottuk is meg a miniszteri biztos ténykedésével kapcsolatban, de ha ilyen könnyen lehet ígéreteket, leszógeztet tényeket egyik-napról a másikra megsemmisíteni, annak óriási demoralizáló hatása lenne. Testvéri szívvvel várjuk Erdélyi sportegyesületeit, csináljunk is nekik helyet, de ne esztendőök óta az NB II. keserű kenyéret evő egyesületeink bérére. Van ennek más megoldása is. Vagy emeljük fel a létszámot az NB-ben 16-ra, s akkor elfér a keretben a két legjobb erdélyi csapat. Ennél a megoldásnál is óvatosságra int azonban bennünket a hasonló könnyen NB-be helyezett Kassai AC példája, ahol végeredményben, annak a

Kassal csapat adta meg az árát, hogy egy erejét jóval meghaladó mezőnybe helyezték. Megoldás lenne az is, hogy két párhuzamos NB-csoportot állítsunk fel, amivel megkímélnék, mondjuk egy Szombathely-Marosvásárhely kétnapos utazást, amit sem anyagilag, sem fizikailag nem bírának a játékosok. A kérdést el kell intézni, erdélyi labdarugóinkat méltó helyre kell helyeznünk, de nem úgy, hogy ugyanakkor mostoha gyermekként kezeljük a MÁVAG-ot, MTK-t, DVSC-t, SFAC-ot és a többi egyesületünket, elvéve kilátásait.

A Magyar Athletikai Szövetség megőrzéséből a DEAC szeptember 29-én, délután félhárom órai kezdettel az egyetemi sporttelepen rendezte meg a vi-

déki és kerületi egyesületi bajnokság II fordulóját a következő versenyszámokkal: 100, 400, 800, 1500 és 3000 méteres síkfutás, 110 méteres gátfutás, 4x100 és 10x400 méteres váltófutás, magas-, távol- és rúdugrás, súlylökés, diszkoszvetés.

Az egyetemi DEAC és DGASE felnőtt tiztusa bajnoki versenye szeptember 21-én, szombaton és 22-én, vasárnap délután félhárom órai kezdettel lesz megtartva az egyetemi sporttelepen. A tiztusa számai: 100, 400 és 1500 méteres síkfutás, 110 méteres gátfutás, magas-, távol- és rúdugrás, súlylökés, diszkoszvetés és gerelyhajítás. Díjazásul a bajnoki címen kívül a DEAC és DGASE veretei és érmei.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyer férfi

Nagyobb fiút tanulónak fizetéssel felveszek, — üvegciszoló, Arany János uca 1. 44

Öskeresztény, jó megjelenésű, iródi munkában és gépirásban járatos urat azonnal alkalmazunk. Sajátkezüleg irt ajánlatot, életkor, eddigi működés és fizetési igények megjelölésével „Részvénytársaság” jellegre a kiadóba kérünk. 214

Kocsis, irni, olvasni tudó, szilvízüzembe azonnal felvétetik, Szabados uca 18. 294

Autófényszóró segédét azonnali belépésre keresek, Szoboszlai, — Széchenyi uca 24. 292

Asztalossegéd felvétetik, fenyőfabútort készítéshez, Bálint Sándornál, Piac uca 85 290

Szabósegéd és kézimunkás felvétetik, Szabolcsinál, Miklós uca 31. szám. 50

Fényképészsegédét állandó, vagy kisegítő munkára keres Berzék. 965 10. 7.

Kenyérkihordásra bilitizni tudó embert azonnal felveszek, Árpád-tér 13. 277

Tanulót fűszerkereskedésbe felveszek, Kiss Lajos Szent Anna uca 51 szám. 278

Fodrászsegéd felvétetik, Széchenyi uca 57. Fehérvári. 284

Megbízható boltiszolgát felveszünk. Irásbeli ajánlatot Rt. jellegre a kiadóhivatalba kérünk. 273

Kifutótű felvétetik, — Meszera uca 1. 49

ALKALMAZÁST nyer nő

Megbízható komoly, per fekt minden fűzőnő, hosszú bizonyítványokkal elcséjére keresek, — Hatvan uca 59. 295

Segédanyokat tanulókat felvesz Papp női divatszalon Szent Anna u 10. szám. 296

Kifutóleány, megbízható felvétetik Budapesti Férfiuháárúhá, Csapó uca 6. 276

Kiszolgáló kisasszony cukrászdába felvétetik, Kiss, Batthyány uca 26 szám. 286

MOSOTT RONGYOT vesz lapunk nyomdája

Munkásnő felvétetik, könyvkötészet, Piac u. 6. szám. 274

Fehérnemű varrodába, gomblyuk kötő felvétetik, Rákóczi uca 23. sz. alatt. 279

Laboránsnőt azonnalra felvesz „Sas” gyógyszerár, Hatvan uca 66. szám. 283

Mindenes bejárónő vagy bentlakó, felvétetik Szt. Anna uca 8. 291

ALKALMAZÁST keres férfi

11 éves gyakorlattal, teher, vagy személy pótkocsira, azonnal állást keresek. Mateos kocsizhoz társat keresek. Cím a kiadóban. 202

Nagyváradi cipős utazó Erdélyben jól bevezetve, képviselőket keres, s megbízásokat elvállal. Cím: Gonda Gyula, Nagyvárad, Beóthy Ö. uca 42. szám, első em. 8 ajtó. 240

AJÁNLAT

Zománczott tűzhelyek szakszerű javítása, kileggett kályhák samottozása, kályhaköppeny készítése. Levencsik Csapó uca 87. sz. 75 10. 15

Poloskairtas ciángázal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kigyó uca 5. szám. 1955 x. 3.

Ülőmes lakás, finom kőszőlő a Hungária parkban, szobák naorria és hónapszámra. Ferenc József út 59 sz. telefon: 23-39 890 vv

POLOSKAIRTÁSI váltalalat, Varga uca 10. sz. Szücsék. 1308 11. 15

Beteglábra cipőt készítesse Szilágyinál, Szent Anna uca 6 1130 10. 1

Bőrcabátfestés, cipőt, retikült villanygéppel festem, Nagy Károly, Batthyány 10. 1131 10 1

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabátot készítek „Elit” szalon, Rákóczi u. 28. 1516 10. 8

Minden úrnő spórkasszája kabátba, ruhába a Margó nődivat szabósa, Bethlen uca 22. szám. 322 9. 18

Férfi, női, gyermek és iskolai cipők, cserkész és vadász bakancsok legolesőbban beszerezhető Ókrös sajátkészítményű raktárából, Sas uca 1. 1633 10. 8.

Ciánosztasson bizalommal a Csala ciánzó váltalalattal, Rákóczi uca 9. Telefon: 14-27. 1956 x. 3.

Tankönyvek, antikvár s új állapotban. Iskolaszerek kaphatók. Aczél antikvárium, Széchenyi u. 821. 9. 20.

Paplanokat, pehelyből s vattából, ócska paplanokat portalanítva készítek Nagy Gyula paplanos mester, Sas uca 2. sz. 1984 10 15

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat legmagasabb árban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan uca 2. szám. 225 10. 17.

Legolesőbban fest, tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János u. 29. szám. 1210 vv.

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabátot készítek „Elit” szalon, Rákóczi uca 28. szám. 1516 10. 8.

Szőrmebundáját, már most készítesse el a tél beállta előtt. Katona Vilmos szücsmesternél, Simonffy uca 2. szám. 1332 10. 5.

Diplomás masszírozónó vibrációs fogyó s gyógy masszázst adok. Pedikűr szalon, Hangya épület. 1242 10. 18

Használt bútorait átcserelem modernre. Mindenféle új- és használt bútorok raktáron. Kossuth uca 49. keresztépület. 1061 1. 19.

Kalapújdonságok nagy választékban érkeztek. Alakítás modell után 1.50-tól Arany kalapszalonban, Sas uca 4. sz. alatt. 1919 10. 15.

TÜZELŐ ANYAGOK

Kokszt és szén állandóan kapható, házhoz szállítva, Háy Károly és Fia cégnél, József kir. herceg uca 30., telefon: 21-76. szám. 289

ÉLELMISZER ITAL

„Mega” borozóba kitűnő fajták érkeztek, öt-éves bor már 90 fillértől kapható Dobárnál, Csapó uca 39. 1369 9. 21.

TÁRS

Központban, berendezett lakásomat nappalra iparművésznek, női-ruha, vagy kalapszalonnak stb, esetleg társulásal megosztanám, „Légfűtés” jellegre. 288

HANGSZER

Zongora hangolás. Ha akar lelkiismeretes munkát, forduljon bizalommal Gártnerhez, Kút u. 104. szám. 275

KERESLET

Teljes ellátást keresek zsidó gimnázista fiú részére. Ajánlatokat „Szerény igények” jellegre a kiadóba kérek. 267

AUTO MOTOR KERÉKPÁR

Jókarban levő férfi- és női kerékpár eladó. Werböczy uca 12. 268

Elelmiszerek Debreceben

marhahús l. r. 1.60 -2. leveshús kg. .40—1.60 borjúcomb kg 1.60—2.60 juhhús 1.20—1.40 báránycomb kg. 2.00 vesés kilója 2.40 sertéskaraj kg. 2.60 tarja kilója 2.— olcsas kilója 1.80 szalonna kilója 1.80 háj kilója 1.90 zsír kilója 2.02 csirke párja 2.—3.00 tyúk párja 3.50—5.00 kacsapárja 3.50—4.60 libapárja 7.00—8.50 élőponty kg 1.80—3.00 jegelt ponty 1.80—2.00 apróhal kg. —40—60 csuka kilója 1.20—1.80 tej literje —24—26 tejföl literje 1.40—1.70 túró kilója 1.—1.20 vaj kilója 5.—5.20 emolya kg. 2.40 búzakenyér kilója —38 tojás drb. —9—11 retek cs. —8—10 zöldség cs. —8—12

karfiol drb. —30—50 zsengebab lit. —32—50 borsó kilója —60—1.20 dióbél kilója 3.60—4.00 burgonya kg-ja —8—10 nyári rózsa kg —12 Ellarózsa kilója —10 fokhagym —60—80 vöröshagyma —16—24 karalábé drb. —3—6 káposzta kg. —20—24 kelkáposzta —10—16 sa anyukáposzta 46—50 zöldb.b kg —30—56 főzőtök drb —10—22 spenót csom. —2—16 uborka drb —2—16 zöldpaprika drb —1—5 alma kilója —16—96 körte kilója —36—120 zöldsengeri csöve —2—8 paradicsom —14—26 őszibarack —64—1.60 szilva kg. —32—60 ringló kg —60—80 sárgadinnye —14—16 görögdinnye —9—12 szőlő kilója .36—1.20 szeder literje —34

Eladó AJS gyártmányú 750-cs oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

DKW négyszemélyes autó, alkalmi áron eladó Szoboszlai, Széchenyi u 24. szám. 293

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Vendéglőnek, borozónak alkalmas nagy üzlethelyiség, hatalmas borpincével, mellék-helyiségekkel kiadó. a Piac és Arany János u. sarkán. Felvilágosítás a házfelügyelőnél. 1968 10. 15.

DIÁKOT KERES TELJES ELLÁTÁSRA

Tanítócsalád, középiskolás leányokat teljes ellátásra elfogad. Cím: Borz uca 3. 1314

VEGYES

Grafológusnő bárkinél kézírásából biztos analízist nyújt, Széchenyi u. 43. szám. 209

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő felülettel, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv. 2139 940. Árverési hirdetmény. Debreceben 1939 április 19-én elhalt Wichter Józsefné Berger Johanna hagyatékához tartozó házbútor, ág- és ruhaneműekből álló ingóságok Debrece város árvaszékiének 14426 940. áll. sz. határozata alapján 1940 évi szeptember hó 19-én délután 4 órakor, Simonffy uca 35. szám alatt, árverésen eladtnak. Letartóhivatal 1898

OKTATÁS

Német, francia, angol, gyors módszerrel, jutányosan tanít, okleveles tanerő. Cím: Hatvan u. 2., fodrászüzletben 1914

Korrepetálást vállal középiskolásoknál bölcsész doktor, számtan-fizika szakos. Német, spanyol angol nyelvtanítás, Rothermere uca 61. 252

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Szoba, konyhás lakást kap házimunkáért kis család, Kassa út 34. 251

Szoba, konyhás lakást keresek vagongyár közelében. Értesítés: Malomköz 6. csapókanyarban. 287

KIADÓ LAKÁS két szobás

Két szoba, konyha, istállóval október elsejére kiadó. Borz uca 11. 205

LAKÁST KERES

Keresek egymásba nyíló két bútorozott szobát, fürdő, konyha használattal, azonnalra. Ajánlatokat a kiadóba Olasz jellegre. 280

KIADÓ LAKÁS három szobás

Kiadó Poroszlay út 37. számú villában 3 szobás verandás összkomfortos modern lakás, szőlős, s gyümölcsösével november hó elsejétől. Érdeklődni lehet: Városi Tárkarék, Csapó uca 4. sz. Páthy főfelügyelőnél. 204

BÚTOROZOTT SZOBA

Szépen bútorozott ucai szoba, előszobával kiadó októberre Meszera uca 7. szám. 270

ELVESZETT

Elveszett egy rany karoktő és Károly Ferenc József és Böszörményi úton át a helyorségi körházig. Becsületlen megtaláló 10 pengő jutalomban részesül. Cím a kiadóban. 206

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtoló kocsik, eredeti régi ülőgarnitúrák és alighasznált írógépek, prizmas létecsövek, nagyobb méretű perzsaszőnyegek és Mária Terézia üvegciszlárok igen olcsóért eladók Ingóságközvetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv.

Hentesnek alkalmas hús hordó kocsi eladó. Cím meg tudható a kiadóhivatalban. 494 vv

Zsiros hordók, boros s ecetes, káposztás, darás kádak állandóan raktáron báró Györfy hordógyártási telepen, Nap uca 4. szám, új telefon 32-83. sz. 1287 10. 4.

Teljesen jókarban levő tengeri daráló repavágó ekeltapa eladó. Simonffy út 36. 264

Építetők! Alföldi bontásból mindenféle anyag eladó. Bővebbet: Lorántffy uca 32. 255

Modern háló, rekamié, ebédlő, rézagy. fotelek, süllyesztős dohányzóasztal eladó. Kossuth u. 49. keresztépület. 51

INGÓSÁG VÉTEL

Sárga viaszút vesz az Aranygyászruvó gyógy szertár (színház mellett). 1857 10. 16.

ELADÓ HAZ

Gerenc József út 4. sz. bérház 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két boithelyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadóban. 1+

Jókai uca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Eladó Komlóssy út 43. sz. 300 30 négyszögletes, háromszobás, komfortos villa, igen kedvező feltételekkel. Tulajdonos címe a kiadóban. 8+

Eladó Hajdúszoboszló flaszteres főútján háromszobás újház és a tejiaccsal szemben egy üzlet, kocsmahelynek megfelelő saroktelek. — Gáll János terménykereskedőnél, Hajdúszoboszló. 273

ELADÓ HAZIHELY

Külsővási-tér 15. sz. 826 60 négyszögletes, két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József utcára néző három telek, igen előnyös feltételek mellett, tulajdonos címe meg tudható a kiadóban. 5+

Széchenyi uca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Komlóssy út 10. sz. üres telek, ház helynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cím a kiadóban. 3+

Villatelek a Nagyerdő alatt, a Hadházy uca-ból nyíló Dobsina uca-ban 268 négyszögletes villatelek négyszögletesként 11 pengő árban eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsoni Segélyező Egylet bankpénztárá. Kossuth uca 8. szám alatt. 140+

FÖLDBÉRLET

Haszonbérbeadó, esetleg felesle is, vagy eladó 38 hold föld a Bánkon. Értekezni: Szabó ügyvédnél, Piac u. 63. 1893

ELADÓ FÖLD

Tíz, esetleg hat hold föld a mélyfúrásnál eladó. Értekezni Pacsirta uca 28. 282

GAZD. TERMÉNYEK

Tetőnád, négyezer kéve eladó. Hajdúszoboszló. Baross uca 2. 26

ELADÓ ÁLLAT

Jókarban levő fajtiszta tenyészokocák eladók. — 150 P darabja, Honvédtemető uca 6. 1321 vv.

Bejelentés: PÁLFI JÓZSEF Kiadóhivatalban 193. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadó és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RESZVÉNYTÁRSASÁG Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.